

# „GLAS“ v vsako gorenjsko hišo!

S skupnimi močmi razširimo naš list. Naročniki! Pokažite ga prijateljem in znancem. Povejte jim, da vas »Glas« sproti seznanja z vsemi domačimi novicami

in problemi in z najpomembnejšimi dogodki od drugod.

Za vse stare in nove naročnike, ki bodo poravnali naročnino za

leto 1965 in vsaj za I. polletje 1966, bo priredilo uredništvo »Glas« v začetku prihodnjega leta doslej največje nagradno žrebanje.

LETO XVII. — Številka 82

Ustanovitelj: občinski odbori SZDL Želenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. — Izdaja Časopisno podjetje »Gorenjski tisk« — Glavni in odgovorni urednik SLAVKO BEZNIK

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

# GLAS

## ČRNO NA BELEM

»Zameril sem se, pa so me vrgli na cesto.«

Taka je ena izmed mnogih izjav v najrazličnejših pritožbah delavcev, ki jih imajo na odsekih za delo, na sindikalnih svetih, uradih za pravno pomoč in drugi. Utemeljen ali neutemeljen strah pred »cesto v ozračju reforme je v resnici marsikje zadušil sproščeno besedo delavcev, hkrati pa se je povečalo število pisanih pritožb in sporov prizadetih posameznikov.

Naravnost povedano: gre za neurejeno zakonodajo v delovnih organizacijah. Ze dosevanji statut in ob njih razni pravilniki v delovnih organizacijah so bili marsikje narejeni brez izkušenj, pa tudi sicer jih je življenje že prehitelo. V zadnjem času pa smo dobili veliko novih zakonov, ki so postavili podjetja v povsem nov položaj. Sem sodijo temeljni zakon o podjetjih, Zakon o združevanju in poslovnem sodelovanju gospodarskih organizacij, Zakon o šolah, temeljni zakon o organih upravljanja, temeljni zakon o zavodih in drugi. Zlasti temeljni zakon o delovnih razmerjih je bistveno spremenil mnoge dosevanje funkcije organov, organizacij in vodstvenih ljudi v podjetjih ter uzakonil vrsto pravic in dolžnosti zaposlenih ljudi.

Za uveljavljanje vseh teh zakonov bi morali v kolektivih čimprej prilagoditi novim razmeram tudi notranje predpise. Statuti podjetij kot določa zakon bi morali biti v duhu novih zahtev izpopolnjeni, prediskutirani in dokončno sprejeti najkasneje do 9. aprila prihodnje leto, mnoge pravilnike pa bi morali že sedaj spremeni oziroma prilagoditi današnjim zakonskim zahtevam.

Vendar gre to delo prepočasi naprej, to pa povzroča vse več nezadoljivstva med posamezniki in ponekod tudi med celotnimi kolektivi. Tudi stvari, ki so prišle v javnost

v zvezi s kolektivom »Gorenjci« v Radovljici, hotelom »Park« na Bledu in še marsikje druge, so imele korenine v reševanju stvari »od oka.« Zlasti to velja za delitev čistega in osebnega dohotka, za sprejemanje, premeščanje in odpuščanje delavcev itd. brez izdelanih kriterijev oziroma ustreznih pravilnikov. V takih razmerah so organi samoupravljanja in za njimi odgovorne osebnosti v podjetjih prisiljene mašiti luknje z reševanjem zdaj tega zdaj onega primera brez prave organizacije. Prizadeti pa imata ob takem reševanju nehotne občutek, da se mu godi krivica (kar je večkrat tudi res!) in vidi povsod le osegne vzroke.

Zaradi vse več problemov te vrste, ki marsikje vplivajo ne le na razpoloženje in odnose, marveč tudi na proizvodnjo, se v kolektivih zdaj odločno lotujejo reševanja teh zadev. Občini zbor občinskega sindikalnega sveta na Jesenicah je pretekli teden ugotovljal, da je ena najvažnejših nalog — preurejanje in izdelava interne zakonodaje v kolektivih. Občinska skupščina Škofja Loka je na zadnji seji kritično ocenjevala stanje v podjetjih in sprejela priporočila. Prav tako pripravlja komisija za statute pri občinski skupščini Kranj poročilo o tem, ki ga bo predložila odbornikom.

V večini ugotavljajo (to je stara pesem!) da je to vprašanje najbolj pereče v manjših kolektivih, kjer ni ustrezega strokovnega kadra. Se pa razen strokovnih težav pojavlja tudi pretirana previdnost in bojazen, češ saj še ni dokončno, saj bodo še spremembe, počakajmo druge in podobno. Skratka strah, da bi zapisali črno na belo tisto, kar okvirni zakoni zahtevajo in kar je konkretno za njihove rozmere najboljše.

M. Makuc

## o gospodarstvu

V torek prihodnji teden bo Kamnik obiskal predsednik izvršnega sveta SR Slovenije Janko Smole, kjer se bo s predstavniki tamkajšnjih podjetij in družbeno-političnih organizacij pogovarjal o aktualnih gospodarskih vprašanjih. Razgovor sta organizirala občinska odbora SZDL in občinska sindikalna sveta občin Kamnik in Domžale. Nekatera vprašanja, na katera bo odgovarjal Janko Smole, so že vnaprej pripravili, in sicer največ o problemih, ki jih tudi po reformi še vedno ne morejo rešiti delovne organizacije same.



## POTROŠNIKI!

### POCENI

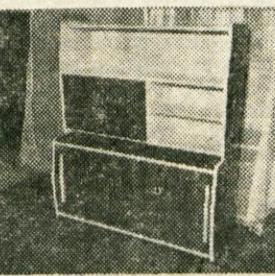
pohištvo lahko kupite v prodajalni

### »DEKOR« — Kranj,

Od 15. oktobra do 15. novembra prodaja prodajalna vse vrste stanovanjske opreme

s 5 % popustom

Prv klasičnih kuhinjah še poseben popust  
Prodajalna odobrava potrošniška posojila  
Izkoristite izjemno priložnost



## SEDEM VASI BREZ VODE

# BO TOROVÓ DOBILO VODO?

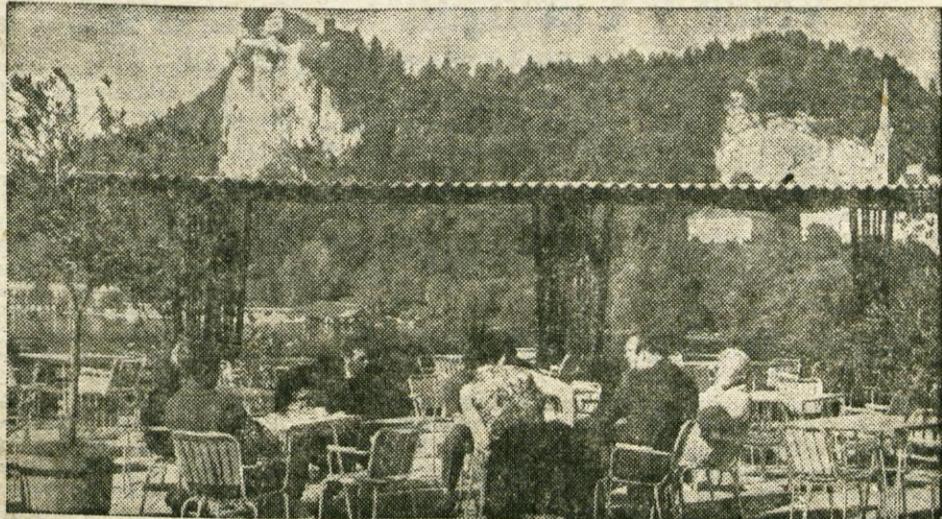
Te dni je v teku akcija za gradnjo vodovoda v Torovu pri Vodicah. V vasi je deset hiš. Vodo bodo speljali iz vodovodnega omrežja Cerklike — Vodice — Mengše. Vaščani sami bodo izkopali 1250 metrov dolg kanal za glavni vod, s čimer bodo zmanjšali stroške gradnje za okoli pol drug milijon dinarjev. Poleg tega so sami že zbrali nad pol milijona dinarjev

prostovoljnih prispevkov. Kljub temu pa bodo morali dobiti še okoli šest milijon dinarjev, da bo končno pritekla voda v torovske hiše.

Z gradnjo bodo lahko pričeli takoj, ko bo vodna skupnost Cerklike — Vodice — Mengše dobila garancijo od občine, da bodo to investicijo plačali.

Krajevna skupnost Vodice zajema devet vasi. Od tega

imajo do sedaj samo Vodice in Zapoge vodo, vse ostale pa so brez vodovoda. Težave nastanejo posebno pozimi, ko morajo vodo voziti iz sosednjih vasi in je največkrat cesta neprevozna. Zanimivo je to, da imajo vasi, ki so oddaljenejše od večjih mest, že zdavnaj vodo. Vasi KS Vodice pa so v neposredni bližini Ljubljane pa jo še sedaj nimajo. — JJ



Jesen na Bledu, ko redki turisti v sončnih popoldnevih še radi posedajo po klopicah ob jezeru in na vrtu Kazline, gostinci in turistični delavci pa štejejo denar, ki so ga zaslužili poleti, in razmišljajo o zimski sezoni — Foto Franc Perdan

## OB ZBIRANJU POMOČI ZA POPLAVLJENCE

# V Domžalah za 4 milijone dinarjev

Nekatere krajevne organizacije Rdečega križa in tudi v raznih kolektivih domžalske občine že zaključujejo zbiranje pomoči za poplavljence v Pomurju in na Primorskem, medtem ko je v drugih krajih in kolektivih zbiranje še v teku.

Na terenu so začeli zbirati pomoči šele s prvim septem-

brom. Skupno so doslej zbrali na terenu, v delovnih organizacijah in v podmladkih in mladini RK za skoraj 2 milijona dinarjev oblačil, blaga za obleke, obutve in živil ter 1.850.000 denarja, kar vse se že bliža vrednosti 4 milijone dinarjev.

Samo krajevne organizacije so zbrale 830.000 dinarjev

in materialnih potrebščin v vrednosti 720.500 dinarjev. Pri tem so se že posebej izkazali v Ihanu, Moravčah, Mengšu, Trzinu, Radomljah, Krtini, Blagovici, in Domžalah, medtem ko so v drugih krajih (Vir, Dob, Lukovica, Jarše) še sedaj začeli z bolj organiziranim zbiranjem pomoči.

Zlasti je treba pohvaliti podmladkarje RK na šolah. Tako je 12 podmladkarjev na šoli Rova zbralo 2.560 dinarjev, otroci Posebne šole v Homcu pa so za poplavljence darovali denar, ki so ga nabrali z zbiranjem odpadnega materiala. Na osnovni šoli Radomlje so zbrali 44.033 dinarjev, v Mengšu pa so zbrali veliko šolskih potrebščin in drugih materialnih potrebščin v vrednosti več kot 150.000 dinarjev.

Na občinskem odboru RK je sekretar tov. Jože Kosmač poudaril, da se je spet pokazalo, da so najprej in največ pripravljeni pomagati občani z nizkimi osebnimi dohodki, ko so včasih celo sami potrebeni pomoči. - F. G.

## SKUPNI PLENUM SZDL IN ZK V RADOVLJICI

## Pred konferenco v novembru

Na skupnem plenumu občinskega odbora SZDL in občinskega komiteja ZKS Radovljica, ki je bil pretekli teden in sta se ga udeležila tudi republiška poslanca Miran Košmelj in Vaso Šifrar, so razpravljali o spremembah občinskega proračuna in o pripravah na občinsko konferenco SZDL.

V zvezi s spremembami občinskega proračuna so govorili zlasti o tem, kako na vseh področjih racionalneje trošiti proračunska sredstva, ki bodo za okrog 77 milijonov dinarjev manjša kot je bilo predvideno. Radovljiska občina je v tem pogledu v

težavnem položaju še zlasti zato, ker so bili dosedanji njeni proračuni, v precejšnji meri odraz intenzivnega širjenja proračunske potrošnje. Več kot polovico sredstev gre na primer za potrebe šolstva, vzdrževati morajo nad 120 km cest III. reda itd.

Se težavnječe bo prihodnje leto. Zato je sedaj čas, da se prouči kaj vse sodi v proračun in kaj ne.

V razpravi so veliko govorili tudi o vzrokih nezadostne udeležbe na zborih volivcev, ki so bili pretekli teden prav o tej problematiki. Od 24 predvidenih zborov jih 9 ni bilo zaradi premajhne udeležbe, pa tudi sicer je bilo zelo malo ljudi. V celiotu se je zborov udeležilo nekaj manj kot 400 ljudi, ali 2,7% vpisanih volivcev.

V drugem delu skupnega plenuma so sklenili, da bo občinska konferenca SZDL okrog 20. novembra in da bodo tudi pri volitvah občinskega plenuma uveljavili načelo rotacije. Krajevne konference bodo končane do konca tega meseca. Doslej jih je bilo sedem. Za občinsko konferenco bodo pripravili tri poročila: o gospodarskem položaju v komuni in izvajjanju gospodarske reforme, o položaju družbenih služb in o mestu in vlogi SZDL.

Gradbeno podjetje »Graditelj« v Kamniku s polno paro dela, da bi bil nov zdravstveni dom do spomladi 1966 dograjen. V stavbi, ki so jo pričeli graditi že leta 1948 kot zadržni dom in ki je bila pozneje namenjena za dom družbeno-političnih organizacij, bodo zdaj razen preporebnega zdravstvenega doma še telovadnice za gimnazijo in osnovne šole in prostori za estetsko-izobraževalne ustanove (glasbena in baletna šola, petje, odrska dejavnost itd.).

Stavba, ki je bila — na podlagi dograjenega — že vrsto let predmet razprav in kritik na vseh zborih volilcev, sejah občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij, bo torej končno le začela služiti svojemu namenu. O ureditvi zdravstvenega doma v teh prostorih so že lani razpravljali na občinskem odboru SZDL, za to rešitev pa so se odločili predvsem zato, ker dosedanji prostori zdravstvene službe ne ustrezajo svojemu namenu, saj so raztreseni

kar na treh neprimernih krajinah v Kamniku, v občini pa je že več kot 11.000 socialno in zdravstveno zavarovanih ljudi

Kapaciteta zdravstvenega doma bo takšna, da bo zadostna za takšno število ljudi, kakršno bo v Kamniku predvidoma že dvajset let, pa tudi lokacija ob cesti proti Duplici je primerna, saj se novo središče mesta že zdaj premika v to smer (gimnazija, industrija, bloki, individualna, zadržna gradnja itd.).

Ing. Boris

## Kako je kaj z elektri

V Cerkljah, ki se spremnjujejo v delavsko naselje, je vse bolj potrebna urejena otroško varstvena ustanova. Že sedaj je približno 70 otrok, ki bi potrebovali organizirano varstvo. Primernega prostora pa ni. Nujno bi bilo ob gradnji sedanje šole predvideti tudi otroško varstveno ustanovo, ki bi poslovala približ-

no tako kot pri novi šoli v Senčurju.

To so ugotovili na občnem zboru društva prijateljev mladine v Cerkljah, ki ima 88 članov in je v dveh letih obstoja že marsikaj pomagalo staršem, zlasti za letovanje otrok, za organizacijo novoletnih prireditvev in druge.

- R. C.

»O, kar v redu je. Kadarkoli obrneš stikalo, zagori, štedilnik in radio delata, edino za novo ceno še ne vem, kolikšna bo!« Tak bi bil odgovor povprečnega Gorenjca. Če bi vprašali obratnega električarja v kaki tovarni, bi že dopolnil odgovor: »Vse bi bilo, le frekyzenja je včasih prenizka, pa imajo stroji premalo obratov v minutih in s tem trpi tudi že proizvodnja. Pa tudi delovanje moderne avtomatike na strojih ni povsem zanesljivo pri občutnih kakovostnih spremembah v omrežju! Tovarniški obratovodja bi pristavil: »No, no, saj nič ne rečem, vendar s stalnimi omejevanji v porabi električne energije nam ni mogoče doseči tiste proizvodnje, kakršno smo planirali in za kakršno smo pogodbeno obvezani, da jo do konca leta dosegemo! Pa sprememjanje obratovalnega časa v zvezi z dnevнимi konicami, pa izločanje posameznih večjih strojev iz obratovanja na nujen

povabil, pa nenadni, nenapovedani izpadi oskrbovanja, kateri nam povzročajo zastoje in milijonske škode, pa napovedani odklopi zaradi popravil, kateri nam preprečujejo uporabo lastnih delavnic za popravila ob nedeljah in še in še. Saj to ni več normalno obratovanje. Industrija terja stalno, nepretrgano oskrbovanje z električno energijo in to s kvalitetno energijo. Kako pa naj sicer zagotovimo gospodarnost proizvodnje?«

Gospodinja vzdihuje: »Joj, joj, k vsemu pa še podražitev elektrikel! Saj se ne bom upala kuhati na štedilniku in likati, da o bojlerju sploh ne govorim. Pa če bi imela vsaj

dvotarifni števec, bi morda še nekam šlo! Oh, kako je bilo doslej prijetno, ko mi bilo treba nič mislit, nič računati ali sta vključeni dve plošči na štedilniku ali samo ena, ali je stikalo na »1« ali na »3«, saj je bilo vseeno za tisti 7 dinarjev. Pa še pečico sem si prizgalala, če mi je bilo količaj hladno! Vsa ta komodnost in čistoča je bila vendar vredna tista dva jurja mesečno! Zdaj bo pa drugače!«

In če ponovimo svoje vprašanje posestniku v hribovski vasici, nam bo dejal: »Res smo precej prispevali za elektrifikacijo, zato smo si pa doslej že uredili razsvetljavo v vseh prostorih, kupili smo

## Gorje pred dnevom mrtvih

Krajevni odbor Zveze borcev Gorje bo za letošnji dan mrtvih preuredil pokopališče padlih borcev in žrtev okupatorjevega nasilja med drugo svetovno vojno. Partizansko pokopališče v Zgornjih Gorjih so sicer že uredili kmalu po vojni, ko so prekopali posmrtnne ostatke padlih

iz raznih krajev na domače novourejeno pokopališče. Pokopališče pa je bilo potrebno obновi in preureditve. Podrl so visok zid ob cesti in uredili nov vhod. Postavili bodo tudi spominske plošče z napisi vseh padlih in umrlih ter preuredili pokopališče s spomenikom. - J. B.

## V Gorjih so delovni

V zgornjem delu soteske Vintgar je krajevna skupnost Gorje pred kratkim dala v promet nov most čez Radovno. Most je sposoben za promet z vsemi motornimi vozili.

Krajevna skupnost Gorje, ki je zelo delavno, ima v načrtu še gradnjo dveh mostov: v Radovni in čez potok Jelo. Z dobro organizacijo dela so občani te skupnosti prihranili precej denarja. Zaradi gradnje in popravil mostov, ki jih je hudo razdejala poplava, bodo še nadalje usmerjali največ sredstev in dela za urejevanje vodnih objektov, ceste in pota pa bodo prišla na vrsto šele za temi nujnimi opravili.

## Gospodarske novice

V Sloveniji zadnje čase precej razpravljajo o novi organizaciji bank. Nekateri so mnenja, da bi bila za Slovenijo dovolj ena investicijska banka in morda nekaj komercialnih bank. Spet drugi so, drugačnega mnenja. Zanimivo pa je, da pri tem delovne organizacije molče, čeprav novi zakon o bankah in kreditnih poslih predvideva reorganizacijo bank prav zato, da bi gospodarstvo dobilo večji vpliv na bančne posle in da bi se uveljavilo načelo, naj o razširjeni reprodukciji razpravljam predvsem neposredni proizvajalci.

Po podatkih slovenskega zavoda za statistiko so cene v septembri v primerjavi z istim mesecem lani zvišale za 43%, živila so dražja za 49%, vrtnine za 80%, sadje za 73%, presno meso za 54%, jajca za 31%, maščobe za 15%, alkoholne pižice za 22%, tobačni izdelki za 61%, tekstilni za 35%, obutev za 27%, pojištvo za 28% in aparati za gospodinjstvo za 17%.

Industrijska proizvodnja v letošnjem tričetrtletju je za 5.7% višja kot lani v istem razdobju, vendar je nižja kot smo jo predvidevali. Med strokami je po porastu proizvodnje na prvem mestu elektroenergija, ki je povisala proizvodnjo za 15% sledi ji pridobivanje in predelovanje naftne (13%), kemična industrija (11%),

## TOVARNA USNJA KAMNIK IŠČE NOVE POTI Skrite rezerve v izobraževanju

Nekdo je zapisal: »Ekonomski kriteriji še niso prisilili delovnih organizacij, da bi začele povezovati produktivnost s splošnim znanjem zaposlenih, da bi začele iskati rezerve v pospeševanju strokovnega dela in gospodarjenja.«

Ta trditev prav gotovo velja za številne kolektive — vendar pa ne za vse. Delavska univerza v Kamniku dobiha, zlasti v zadnjem času, vse več naročil za izvedbo splošnih in strokovnih izobraževalnih akcij v podjetjih. Ena takih podjetij je prav gotovo kolektiv Tovarne usnja v Kamniku.

Ta tovarna je v zadnjih letih vložila mnogo sredstev v modernizacijo osnovnih sredstev in ima danes zelo moderen strojni park. Ugotovili pa so, da hkrati z osnovnimi sredstvi ni rasla strokovna vrednost zaposlenih in da so zdaj ob modernih strojih in sodobnem delovnem procesu ljudje s pomankljivim splošnim in strokovnim znanjem. Da so začeli bolj temeljito ocenjevati človeka na delovnem mestu, so deloma pripomogli tudi novi gospodarski ukrepi, ki silijo vsak kolektiv, da poišče svoje »rezerve«. V preteklosti so sicer večkrat zadevali na pojave, ki so škodovali proizvodnji in gospodarjenju, izvirali pa so iz pomankljivega splošnega in strokovnega znanja zaposlenih, vendar so šele zdaj prišli do možnosti, da temeljite izkoreninijo te pojave.

Ob pospešenem izobraževanju bodo temeljito analizirali in ocenili tudi zanimanje, veselje in sposobnost posameznih delavcev za določeno delovno mesto, oziroma delovno fazo. Izobraževanje naj bi bilo hkrati tudi

nekakšen test, s katerim bodo določili kakšno delovno mesto posameznemu delavcu najbolj ustreza. Prepričani so, da bodo s tem močno povečali storilnost posameznikov.

Uresničevanja načrta izobraževanja in strokovnega izpopolnjevanja so se torej v Tovarni usnja v Kamniku lotili predvsem zaradi ekonomskih razlogov, predvsem zato, ker so pravilno spoznali, da

je za delo ob modernih strojih in v sodobnem delovnem procesu potreben strokovno razgledan in umen delavec. Grobo povedano: zavedajo se, da je pomanjkanje znanja posameznikov za podjetje skoraj toliko pomembno, kakor pomanjkanje električne energije. In prav zato iščejo »skrite rezerve« tudi v izobraževanju. — D. C.

## Manjši promet

Tudi pri prometu v trgovinah se marsikje pozna gospodarska reforma. Tako so imeli lani septembra v prodajalnah jeseniškega podjetja »Zarja« 209.849.000 dinarjev prometa, letos v istem času pa samo 185.580.000 dinarjev, torej komaj 88 odstotkov lanskoga prometa. Se zanimivejši podatek pa je, da je znašal promet lani junija 122.056.000 dinarjev in v istem mesecu letos kar 287.506.000 dinarjev ali za 135 odstotkov več kot lani. — JJ

## O nekaterih cenah na Jesenicah

### Povišanje prispevka za odvoz smeti

Svet za blagovni promet pri skupščini občine Jesenice je na svoji seji sprejel nekatere predloge za nove cene komunalnih storitev, ki jih bo predložil občinski skupščini.

Tako je med drugim predvideno, da bi sedanj prispevek stanovalcev za odvoz

smeti od 2 dinarja za kvadratni meter stanovanjske površine povišali za 4 dinarje, medtem ko naj bi podjetje na ustavne plačevalo po 9 dinarjev od kvadratnega metra poslovne površine. Prav tako so sprejeli nekatere predloge za spremembo cen pri pogrebnih storitvah, pri čiščenju cest, hkrati pa so se zavzeli za olajšavo potrošnikom pri nabavljanju ozimnice ter predlagali, naj bi za krompir, zelje in jabolka ne smela biti marža trgovskih podjetij nikakor iznad 15 odstotkov. Dokončno bo sklepala o predlogih občinska skupščina na prvi seji. — T. L.



Tehnični napredek v kmetijstvu

šnika in jo končno praktično izkoristimo v zaželeni namene z ustreznimi napravami (žarnice, peči, motorji, itd.). Mesta za postavitev central izbiramo po razpoložljivih naravnih pogojih (vodni padec), po ležiščih osnovnih surovin (premogovniki, naftna polja) in po težišču porabe energije, če je transport goriva ekonomsko ugodnejši. Njihove zmogljivosti so določene bodisi z naravnimi pogoji (množina vode in padec), bodisi z velikostjo osnovnih strojnih naprav (zmogljivost kotlov), bodisi z izbrano največjo porabo. Teh največjih vrednosti ne moremo prekorati, vsaj ne poljubno in ne za daljši čas. Kratkotrajne preobremenitve naprav dovoljujemo le v izjemnih primerih in da nekega znosnega zvišanja. V nasprotnem primeru bi nastale na napravah takšne okvare, da bi ne bilo mogoče z njimi obratovati.

Nadaljevanje prihodnjic

PA POGLEMO MALO KAKO JE S TO STVARJO V SPLOŠNEM IN POSEBEJ NA GORENJSKEM

Električno energijo dobivamo iz vodnih, toplotnih in v bodoče tudi iz jedrskega central, jo prenašamo do potro-

## TRŽIŠKO GOSPODARSTVO V PRVIH TREH TROMESEČIJAH

## Več kot lani, a manj kot...

Po podatkih oddelka za gospodarstvo pri skupščini občine Tržič je bila konec septembra vrednost industrijske proizvodnje še vedno nekoliko pod predvidevanji. Tržiška industrijska podjetja so namreč v tem času proizvedla za okroglo 11 milijard dinarjev blaga, kar pomeni 73.3% letnega plana. Tako zaostaja po letošnjem planu vrednost industrijske proizvodnje za 1.6%, ali zaokroženo za milijardo din, čeprav je tudi res, da je to za 11.8% več kot lani v istem obdobju. Plan sta dosegli oziroma predsegli le Tovarna kos in srpov in Tovarna pil Triglav, malenkostno zaostaja Bombažna predilnica in tkalnica, vsa ostala podjetja pa so precej pod plano.

Tudi izvoz je še vedno nekoliko pod predvidevanjem. V tem času so namreč izvozili za 2.568.625 dolarjev, ali 73.8% letnega plana. Najboljši pri izvozu sta Tovarna obutve Peko in Tovarna kos in srpov, ki sta dosegli že 83.4% letnega načrta, malenkost za predvidevanji je BPT, vsa ostala podjetja pa precej zaostajajo. Tako je na primer Tovarna usnja Runo izpolnila šele 16.5% letnega načrta, Tovarna pil Triglav pa še sploh ni našla poti na zunanj trž. Vendar pa je zadnje čase že čutiti povečane napore, da bi vsa podjetja svoje planske obveznosti do izvoza vsaj izpolnila, če že ne presegala.

Valenčič:

## ko na Gorenjskem?

si motor, štedilnik, radio in bojler, z eno besed do elektrificirali smo se. Samo to mi ne gre v glavo, da moram po velikosti motorja mesečno plačevati prispevek, če ga uporabljam ali ne. Saj pri nas tako malo porabimo električne!

Tovarniški direktor pa bi segel malo daje: »Vse te trenutne težave v preskrbi z električno energijo bi še prenesli, če bi nam hotel kdo zagotoviti, da bomo smeli in mogli priključiti nove obratne prostore, ki bodo dograjeni in montirani čez 2 leti, ah kaj, če bomo smeli začeti obratovati z novim strojem, katerega smo letos prejeli. Vsak nadaljnji razvoj nam

bo onemogočen, če ne bo na razpolago dovolj energije!«

Tako! Vsakdo gleda na to vprašanje s svojimi očmi, vsak poudarja svoje posebne težave, le v enem so si vsi edini: električno energijo hoče imeti v vsakem času, v zadostni količini in kakovosten! Kdo naj jo preskrbi, kako naj to uredi, to jih ne zanima. Oni pač plačajo to energijo kakor plačajo vsako drugo blago in to je vendar dovolj.

PA POGLEMO MALO KAKO JE S TO STVARJO V SPLOŠNEM IN POSEBEJ NA GORENJSKEM

Električno energijo dobivamo iz vodnih, toplotnih in v bodoče tudi iz jedrskega central, jo prenašamo do potro-

## PRVA LETOŠNJA PREMERA V PREŠERNOVEM GLEDALIŠČU

**Jurčič - Govekar: Deseti brat**

Nekliko pozno — če upoštevamo dejstvo, da so nekatera gledališča pričela z delom že skoraj pred mesecem dni — so v Prešernovem gledališču v Kranju pripravili prvo premiero. Odločitev umetniškega sveta, da upravore »Desetega brata«, je nedvomno izhajala iz želje po polni dvorani, pa tudi iz želje, da bi vsi tisti, ki so pred leti zahajali v njihovo dvorano, spet postali stalni obiskovalci. Sedaj, po premieri, lahko ugotovimo, da se jih je namen uresničil. Ze nekaj časa premiere predstav v Prešernovem gledališču niso bile tako dobro obiskane kot to pot.

Jurčič je bil mojster, pa čeprav se nekaterim zdijo, da je že zastarel, da so njegova dela le še za na knjižno polico. Kvaliteta njegovega dela se je kazala in se še kaže predvsem v risanju značajev ljudi njegove dobe. Iz tega in zanimive fabule je morala izhajati tudi Govekarjeva dramatizacija. Žal je ta že precej zastarella in tudi ne kdove kako kvalitetna, tako da je bila potrebna temeljni dramaturški sprememb.

**Prihodnji teden v kinu**

Prihodnji teden bomo lahko na gorenjskih platnih gledali naslednje filme:

**PESEM ZA KARABINKO** — V Mehiki naredijo vsako leto precej filmov. Pretežna večina teh pa je komercialnega značaja. Tak je tudi film »Pesem za karabinko«, ki ga producenti proglašajo za glasbeni film. Režiser je Miquel Delgado. Več kot nekaj mehikanskih pesnic in solzave vsebine prav gotovo ne moremo pričakovati.

**HERKULES OSVAJAJE ATLANTIKO** — Film italijanske proizvodnje v barvah in cinemascopu. Zgodba posega v mitologijo. Zanimivo je le to, da Herkulesa to pot ne igra Stiv Rives; verjetno ni imel časa, saj »Herkulesov« naredijo v Italiji vsako leto na desetine.

**ZAKLAD SIERRA MADRE** — Kinotečni film, ki ga je režiral John Huston. V glavnih vlogah igra Humphrey Bogart. Film je ekranizacija znanega istoimenskega romana pisatelja B. Travna.

**INSPEKTOR** — Eden izmed filmov letošnje jugoslovanske filmske proizvodnje je tudi film Inspektor. V glavnih vlogah igra Ljubiša Samardžić. Režiser je Mile Dukanović.

Režiser Peter Malec je kar triintridesetkrat posegel v njegovo dramatizacijo in moramo reči, da so te spremembe precejšnjega pomena za uspeh predstave.

Režiserju ne moremo očitati gledališkega obrtništva, saj je iz predstave dihala življenskost in domeslnost. Scena sama bi ga lahko zavedla, saj ni dopuščala kdo ve kakšnih mizansenskih kompozicij kljub temu, da je bila uspešna sinteza realizma in stilizacije. Prav tu pa mu je uspelo narediti največ. Predstavi, ki bi lahko utrujala z monotonostjo, je uspel

dati igrivost in živahnost. Režiserm, ki je tako značilen za Jurčiča, je obdržal in podal like takšne, kot jih je ustvaril avtor. S takim konceptom mu je tudi uspelo narediti homogeno in celovito predstavo.

Zasluga igralcev pri vsem tem ni majhna. Vsi so se trudili in kljub letom, ki jih imajo, so bile nekatere slike po igralski plati nesporno kvalitetne. In ne samo starejši igralci, tudi mlajši, ki so v zadnjih letih tvorili ansambel Prešernovega gledališča, so uspešno opravili svoje delo. — B. Sprajc

**ŠOLSTVO V SMLEDNIKU IN VODICAH****Povsod neurejen pouk****Ali res kraji ob občinskih mejah ne morejo rešiti svojih problemov?**

Na zadnjih zborih vvolvcev se je v Smledniku veliko govorilo o gradnji nove šole. Sedaj je šolski pouk v dveh zgradbah. Prvi štirje razredi imajo pouk v stari osnovni šoli, vslji razredi pa v vzgojnem zavodu »Frane Milčinskog«. Razen tega so prostori stare osnovne šole neprimerni za pouk. Pred nedavnim so zdravniki ugotovili zaradi tega vrsto obolenj otrok na očeh in dihalih.

Načrti za novo šolo so že izdelani. Predvidevajo, da bi bilo stroškov za okoli 250 milijonov dinarjev. Lokacijo so izbrali, vendar pa lastnik te zemlje o tem še ni bil obveščen. Zato je na določeni parceli že posejal ozimnico. To pomeni, da z gradnjo nove šole še ne bodo pričeli prihodnjo spomlad? Vendar pa so nekateri mnenja, da bodo tudi to oviro, ki je nastala po malomarnosti nekaterih, »preskočili« in z gradnjo pričeli že v prvi polovici prihodnjega leta.

V Vodicah so leta 1963 zgradili novo šolo. Takrat so se vodile »borbe« ali naj bo streha ravna kot jo je predlagal projektant, ali pa klasica, kot so jo predlagali vaščani. Oni so svoj predlog zagovarjali s tem, da bi bila stroma streha bolj primerna. Projektant pa je trdil »svoje« in tudi uspel. Zdaj pa streha pušča vodo. Letos so jo ponovno popravljali, vendar bo zima pokazala ali je popravilo uspelo ali ne.

Poleg tega imajo dve podružnični šoli, in sicer v Utiku in na Skaručni. Tu imajo kombiniran pouk. V prvem razredu je pet otrok, v drugem pa osem, vsi pa so istočasno v enem razredu. Ljudje so se pričeli pritoževati nad takim načinom pouka. Vendar je vprašanje ali se izplača nastaviti učitelja za pet otrok? Verjetno ne!

Veliko ceneje bi bilo, če bi vse te otroke vozili z avtobusom v Vodice. Pri tem bi

Igralska skupina »Žaromet« iz Stražišča je s sobotno premiero poezije Pavla Lužana »Samota je stekel pes, ki trga prsi« dokazala, da lanska predvidevanja niso bila nična in da v Kranju raste nova talentirana dramska grupa, ki se bo lahko nekoč razvila v novo »Prešernovo gledališče.«

Ocenjevati predstavo, kot je bila sobotna, ni lahko, kajti avtorju kritičnega zapisa ne dopušča nikakršne primerjave s tem, kar je videl in poslušal doslej, ker je nekaj novega, nekaj, česar nismo bili vajeni in na tako fuzijo poezije, glasbe in igre še pomislili nismo.

Poezija mladega kramnskega pesnika Pavla Lužana je

**OBČINSKI ODBOR SZDL TRŽIČ O IZDATKIH ZA KULTURNE POTREBE****Denar tja kjer koristi množici**

V sredo je bila razširjena seja občinskega odbora SZDL Tržič, na kateri so med drugim razpravljali tudi o nerazčlenjenih vprašanjih v kulturnem življenju v občini.

Gradivo za posvet je pripravila občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij in društev v občini. Razprava je potekala predvsem o načinu financiranja kulturno-prosvetne dejavnosti v prihodnje. Že letošnje zmanjšanje občinskega proračuna je namreč povzročilo precej težav vsem kulturnim ustanovam in dru-

štrom, saj so se jim že tako skromna sredstva znižala še za nadaljnji 7,3%. Izgledi za prihodnje leto so še slabši. Zato je že izvršni odbor ObO SZDL na svoji zadnji seji načel razpravo o tem, da se bo v okviru občine treba dogovoriti za načelno stališče, kaj naj bi v prihodnje še obdržali v občinskem proračunu in kaj ne. Tudi razprava na posvetu je šla v to smer.

Ob tem so ugotovili, da kulturno-prosvetno dejavnost nikakor ni mogoče postaviti na ekonomsko osnovo, se pravi, da bi jo komercializirali. Zato tudi ni mogoče pričakovati od ljudi, da bi sami zavestno vlagali sredstva za delo in razvoj kulturnih ustanov, kot so muzej, radio, knjižnice in podobno pa tudi za raznega delavska prosvetna društva.

**Premiera „Lucije“ v Sorici**

V petek prejšnji teden (15. oktobra) je bila v Sorici nad Zelezniki premiera novega slovenskega filma »Lucija«. Predstava je bila namenjena domačinom, ki so sodelovali pri snemanju filma, prisostvovala pa ji je tudi glavna igralka Alenka Vičpotnik in ostali ustvarjalci.

L. M.

**Tretja premiera ,Žarometov“**

nedvomno originalna, čeprav le-ta še vedno išče pot k poti in kot iskalec pada iz kontrasta v kontrast, taka kontrastna poezija pa potrebuje tudi sebi primerno podajanje. Te naloge režiser Božo Sprajc ni izpolnil najbolje, manjkalo mu je posluha in tako disonančni efekti bese-de niso pravilno sinhronizirani z enakimi efekti, ki mu jih nudi gledališče. Zamerimo mu slabo kompozicijo luči in premikanja oseb, zbledelost ključnih vrhov besede in ne dovolj precizno izbiro interpretov glede na njihove glasovne sposobnosti. To pa so seveda stvari, ki se jih da popraviti z daljšo vročo vojo pred reprizo.

Omeniti moram tudi, da predstavo dopolnjuje gledališki list, ki preseneča že s tem, da se je sploh pojavit, kajti tega pri amaterjih nismo navajeni; manj pa preseneča z vsebino prispevkov.

Maks Jeza

**GLAS V VSAKO  
hišo**

# 5 vprašanj - 5 odgovorov

Pet vprašanj nam je poslal VOVK ALOJZIJ, uslužbenec v tranzitnem odpravnosti železniške postaje na Jesenicah. Vprašanja obravnavajo problematiko Bleda ter so precej zanimiva, vendar pa zaradi precej nejasnosti glede ureditve jezera, kljub najboljši volji, nismo mogli priti do zadovoljivih odgovorov.

Na prvi dve vprašanji dajemo zaradi tega skupni odgovor.

## Nismo pristojni

**VPRASANJE** — Pred ureditvijo pritoka Radovna, so vzdolž jezerskega pritoka Ježernica opravili razne geološke mjerite zaradi zavarovanja potoka in gospodarskih poslopij. Obljubili so, da bodo naredili ščitne zidove vzdolž potoka. Ob zadnjem nalinju je prišlo do velike škode. Zanima me, zakaj niso bili narejeni ščitni zidovi in če so planirana kakšna sredstva za to v okviru sanacije jezera?

Ob potoku Ježernica je bil pred mnogimi leti zgrajen zaščitni zid za mestno kanalizacijo. Zelo starja je tudi kanalizacija sama, ki pa je iz leta v leto še slabša zaradi puščanja cevi. Delno izpostavlja zaščitni zid tudi potok. Možnost katastrofe je vsak dan večja ter bodo tudi stroški ogromni, če ne bodo popravili ali vsaj delno uredili struge potoka.

**ODGOVOR** — Za odgovore smo prosili oddelek za gospodarstvo skupščine Radovljica. Zavod za razvoj turizma na Bledu in Vodno skupnost Gorenjske v Kranju. Povsod smo dobili pojasnilo, da oni niso pristojni za te odgovore, da se s tem bavijo »razne komisije in zavodi v Ljuljanicah« itd. Delni odgovor nam je dal direktor Vodne skupnosti inž. JANKO KNIFIC.

Da je bilo jezero potrebno zdravljenje ni dvoma. Sedaj dotok vode delno že funkcioniра, vendar je prišlo do tehničnih težav. Vseeno je že viden pozitiven odtek dotoka Radovne. Na dotokih v jezero se pojavljajo jate rib.

Ko so pričele naprave poizkusno obravnavati, so ugotov-

vili, da je iztok preslab. Vodna skupnost je v dogovoru s skupščino občine Radovljica, da bi poglobili strugo Ježernice v začetku ter bi s tem delno rešili problem iztoka iz jezera (v kasnejšem toku je padec Ježernice večji).

Projekta za kompleksno ureditev Ježernice še niso izdelali, a bomo kljub temu opravili poglabljanje. Istočasno bodo morali pričeti z reševanjem vseh ogroženih stavb. Vsa dela pri ureditvi Ježernice in kanalizaciji bodo zelo draža in jih občina Radovljica ne bo mogla reševati samostojno.

## Avtobusna postaja Mlino

**VPRASANJE** — Nevšečnosti so tudi z avtobusno postajo Mlino. Cesta v okolici je v zimskem času največkrat nesplužena, v sezoni pa zanesljena (brez rož itd.), čeprav so grede pripravljene. Zanima me, kdo je dolžan urediti avtobusne postaje in zakaj to ne dela?

**ODGOVOR** — Direktor komunalnega podjetja Bled FRANC DIJAK je odgovoril tudi na to vprašanje.

Ureditev avtobusne postaje spada pod krajevno skupnost Bled. Po njenem naročilu uredila dela Komunalno podjetje.

Avtobusna postaja Mlino je tik ob cesti prvega reda. Ko pozimi plužijo to cesto, največkrat izplužijo ves sneg na postajališče. Komunalno podjetje ima sicer že lezen plug, s katerim redno pluži ceste, a v takšnem primeru plug ne zadostuje in so potrebita ročna dela. Ker v tem primeru ni mogoče postajo

tako splužiti, pride včasih do zastoja, ki pa ne traja več kot dan ali dva. V takšnih primerih mora ostajati avtobus na cesti.

## Cestna razsvetljjava

**VPRASANJE** — Ze nekaj let cestna razsvetljjava na Bledu ne deluje tako kot bi morala. Težave so predvsem v zimskem času. Luč ugaša največkrat od 4.30 do 5.00 zjutraj, ko je največ ljudi na poti v službo. Menim, da je temu nekoliko krv tudi avtomat v transformatorju in bi bilo prav, da ga vsaj redno regulirajo, če že ni sredstev dokler ne bo zgrajena nova dvorana.

## Kino na Bledu

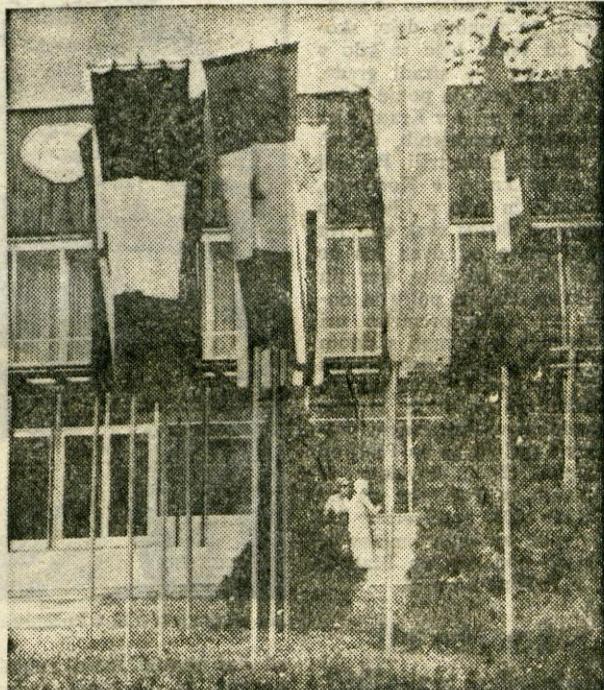
**VPRASANJE** — Na Bledu je bila že pred vojno zgrajena kino dvorana, ki pa je sedaj postala za Bled in okolico že mnogo premajhna. Zakaj ne bi v zimskem času preuredili festivalne dvorane za kino predstave. V zimskem času dvorana ni toliko zasedena in bi bile lahko v njej predstave vsaj toliko časa dokler ne bo zgrajena nova dvorana.

**ODGOVOR** — Odgovoril je direktor Zavoda za razvoj turizma na Bledu JOŽE KAPUS.

Osnovni program pri projektiranju festivalne dvorane je predvideval, da bi bile v njej tudi kino predstave. Za-

radi slabega projekta pa na žalost to sedaj ni mogoče. Dvorana je iz železne konstrukcije in bi bilo zelo težko montirati kabine za projiciranje (stalo bi okoli 20 milijonov dinarjev). Poleg te pomajkljivosti pa bi bil problem dvorano ogreti, kar bi zahtevalo, predvsem zaradi večnosti, tudi precejšnja sredstava.

Seveda pa je treba upoštevati, da bi bila kino dvorana potrebejša v letnem času, ker je pozimi na Bledu bolj malo prebivalcev in sedanja zadostuje potrebam. Prav v letnem času pa je festivalna dvorana stalno zasedena. V njej se vrstijo najrazličnejše prireditve, zaradi katerih je bila v prvi vrsti zgrajena.



Festivalna dvorana na Bledu je premalo izkoriscena. Ceprav so v letni sezoni v njej najrazličnejši pomembni dogodki, pa pozimi največkrat sameva. Ali je res krivda za to samo na neprimernem projektu? Morda pa bi se dala pri tem obtožiti tudi prizadevnost domačinov? — Foto Perdan

## Elektrika v Dupljah

Svet krajevne skupnosti v Dupljah pri Tržiču se je odločil, da v Zgornjih Dupljah do Zadrage, t. j. ob glavni cesti Kranj-Tržič, postavi sodobno javno razsvetljavo z živosrebrnimi svetilkami. Upajo, da bodo dela še letos končana.

Vzoperedno z javno razsvetljavo pa bo treba obnoviti tudi celotno električno omrežje v tej vasi in povečati moč transformatorja v Zgornjih in Spodnjih Dupljah. V Spodnjih Dupljah so letos že obnovili celotno električno omrežje. Ko bo tam urejen še transformator in nekaj javnih luči, bo vas dokončno pre-

skrbljena z električno energijo. Sedaj pa ima tok, zlasti še v Zgornjih Dupljah, tako slabo moč, da ljudje komaj slišijo radio in uporabljajo druge stroje.

## Visoki dohodki v Gorenji vasi

V obratu konfekcije Kroj v Gorenji vasi je zaposlenih 76 ljudi. Za podjetje v Škofiji Loka opravljajo različna konfekcijska dela. Ker je njihova produktivnost precej visoka, si ustvarjajo tudi lepe osebne dohodke. Povprečni zaslugači se giblje okoli 60.000 dinarjev me-

## Cesta v Bitnjah

Prebivalci Spodnjega, Srednjega in Zgornjega Bitnja v teh dneh z zadovoljstvom govorijo o gradnji lokalne ceste, ki bo speljana vzporedno z glavno cesto Kranj—

sečno.

Obrat v Gorenji vasi so uredili v bivši stavbi Remonta. Ta primer kaže, da se podjetjem izplača odpriратi podobne obrate, saj imajo od njih korist, hkrati pa na ta način pomagajo ljudem v oddaljenejših krajih.

## DOM NA SREDNJEM VRHU

Počitniški dom na Srednjem vrhu nad Martuljkom, ki ga je do letos upravljala Počitniška zveza Slovenije, je v letnem letu prevzela Počitniška zveza občine Jesenice. Dom, ki leži na izredno lepi točki, s katere je krasen razgled po Zgornjesavski dolini in gorah, je bil zadnje čase zaprt. Pred dnevi so ga začeli čistiti in delno obnavljati in bo verjetno končno prihodnjega tedna odprt. Počitniški dom na Srednjem vrhu, ki ga bo v bodoči upravljal občinski odbor počitniške zveze, bo še privlačnejši, saj je na Srednji vrhu že speljana cesta, ki je prevozna za vse vozila.

# Jesen na Pšati in v Poženiku

Vasici Pšata in Poženik sta pritisnjeni ob pobočja pod Šenturško goro, kjer zdaj že listje rušeni in kjer hladni jesenski veter boža late kozolcev kot nežna roka strune na harfi. Majhni in starci vasici sta to: Pšata ima le 24 hiš in 127 prebivalcev, Poženik pa 41 hiš in 208 prebivalcev. Zanimivo je, da se število ljudi tu že sto let nazaj ni bistveno spremenjalo: na Pšati jih je bilo leta 1869 sicer le 95, leta 1900 že 129, deset let pozneje 133, leta 1931 spet nekaj manj (103), po zadnji vojni pa leta 1948 že 131, leta 1953 največ — 140, pred dvema letoma pa 127; še bolj stalno je število ljudi v Poženiku, kjer jih je bilo leta 1869 sicer nekaj več kot danes — 218, leta 1900 in tudi še deset let pozneje 205, po osvoboditvi pa se njihovo število giblje med 201 in 217.

Kmečka vas je to, pravijo Pšačani; vse hiše so kmetije, vendar le približno tretjina večjih, ostale pa majhne; po vojni ni bilo zgrajene na Pšati nobene nove hiše.

Vas na zunanjem torej po zadnjem vojnem res ni doživel velikih sprememb, prav tako ne Poženik; življenje pa se je spremenilo, ljudje so se spremenili in njihovo delo: skoraj od vsake hiše je kdo v službi, na vse strani gredo, vsak dan prihaja ponje avtobus in jih pelje v Kranj, kjer je največ zaposlenih, največ v tekstilni industriji. Pa tudi v druge kraje, v Komendo, Kamnik in celo v Ljubljano hodijo v službe vsak dan. Na Pšati samo od dveh hiš ne hodi nihče na delo, ker jih je še za delo na polju in doma pri živini premalo: pri Anžetovih je le mati s sinom in hčerkjo, pri Golobovih pa oče, mati in 25-letni sin. Po statističnih podatkih, ki smo jih dobili na krajevnem uradu v Cerkljah, je na Pšati od skupno 127 prebivalcev 81 aktivnih, v Poženiku pa od skupno 208 prebivalcev 133 aktivnih; aktivnih kmetov je po teh podatkih na Pšati le 6, v Poženiku pa 19.

## Kmečko ali delavsko naselje?

Socialna struktura, kot jo prikazuje statistika, pa nas ne sme zapeljati: prehitri zaključki o povsem delavskih vasah so le delno pravilni. Ljudje so se sicer zaposlili v tovarnah in v drugih dejavnostih, ker je po vojni primanjkovalo delovne sile, ker so bile prometne zveze dobre in ker so kmetije majhne, premajhne, da bi preživele vse ljudi. Vendar v teh dveh vseh skoraj ni ljudi, ki bi se povsem odpovedali zemlji, kmetovanju, dohodkom od kmetije; eden je npr. v službi, drugi dela doma. Poslošeno ni mogoče ugotovljati in trditi, kateri dohodki so »glavni« in kateri »postranski«, »dodatajni«: ali od kmetije ali od prejemkov v tovarni. Kombinacija oba je nedvomno najboljša, razen tega pa iz rednega delovnega razmerja izhajajo še druge ugodnosti, ki jih kmet še nima (pokojnina) ali pa jih do pred nekaj leti ni imel (zdravovanje). Ali je taka hiša,

je med njimi nedvomno precej takih, ki bodo sčasoma kmetovanje povsem opustili.

Na Pšati in v Poženiku po vojni novih hiš skoraj niso zidali, kajti tisti delavci ali uslužbenci, ki izhajajo iz kmečkih družin in ki so povsem opustili kmetovanje, niso gradili novo hišo v svoji vasi, ker je preveč od rok, preveč oddaljena od kraja zaposlitve. Sli so v mestu in se nastanili v blokih ali pa so zgradili novo hišo v Cerkljah, v Senčurju, ob cesti proti Preddvoru — bliže Kranja, cest, avtobusa. Na vasi so ostali tisti, ki delajo doma in v mestu, ki so torej delavci in kmetje obenem; nekateri

arov površine). Rži ne sejejo, »samo za preveslo en pehar« so jo vsejali letos. Tudi krompirja so precej pridelali, saj so ga imeli na enem hektarju površine, in sicer polovic zgodnjega belega in polovic merkurja.

Zožmanovi s Pšate pa nimajo toliko zemlje, le okrog 2 ha obdelovalne. Krompirja merkurja so imeli na približno 30 arih in bo ves za dom; gospodar Peter Globočnik, ki je upokojen, delal pa je v Kranju, »nazadnje pri komunalni«, je povedal, da ga le redkokdaj kaj prodajo. Žena, njena sestra in vnukinja so na vozu obrezovali kolerabo in jo metali v podspipnico na

mi je potem pokazal, kako je treba kolerabo v podspipnicai najprej s slamo dobro zadelati, da se voda odtekata kot na slammati strehi, čez pa se potem prekrije še s prstjo.

## Nova slammata streha

Skozi Pšato in Poženik teče potok Pšata, ki slovi med ribiči po lepih postrevh. »Takih ni v vsaki vodi; v Pšati so najboljše!« jih je brž povalil Anton Čimžar s Pšate, ki je čistil strugo potoka. »Skarpo bomo naredili,« je povedal, »da ne bo voda uhajalna čez in poplavljala.«

Pšata je šele lani dobila vodovod, »prej pa so bili vsi v grabnu«, za pitje, za živino in za vse drugo so uporabljali vodo iz Pšate. »Poleti je mrzla, pozimi pa čisto gorka, kar kadi se iz nje; če se ti zanohta, moraš samo v graben iti in bo dobro!« trdijo Pšačani.

V Poženiku sva se s fotoreporterjem Francijem ustavila pri Flegarju, pri stari lesni hiši, kjer je najino pozornost pritegnilo prekrivanje slammate strehe. Lastnica Rozalija Globočnik, ki ima že 58 let, pa bolj pridno dela kot vsaka »ta mlada«, je povedala, da je že skrajni čas za novo streho, kajti prejšnja že pušča vodo in končuje se ostrešje in krma, ki je spravljena spodaj. Hišo prekriva Janez Benda iz Lahovč, ki je eden redkih krovcev za slammate strehe.

»Toliko zemlje imam, da je delo in da se prezivim!« je povedala Rozalija. »Imam kravo, mleko prodam, denar pa gre za davke. Letos sem pridelala približno 500 kilogramov krompirja in ne vem, če bo to zadostovalo, da bom plačala slamo za streho. Vse zemlje imam okrog 50 arov, davka pa plačam čez 30 tisočakov. Sama sem, zorjejo mi drugi, jaz pa jim moram zato pomagati pri delu.«

Flegarjeva hiša je kot kulturni spomenik zaščitena. »Dobila sem pismo, da ne smem nič spremenjati in popravljati. Saj ne bom, kje pa, kje naj pa denar vzamem! Streho pa moram popraviti zdaj pred zimo, drugače bo vse notri teklo!« Peter Globočnik

A. Triler

## Moža lovca, ženi kmetici

Pri Koučetu na Pšati imajo lepo prenovljeno hišo in veliko, zelo veliko rož na oknih in na vrtu ob cesti. »Junija smo imeli več kot 300 cvetov nageljnov!« se je povalila Frančiška Jenko. »Vse pa rihta ta mlada, Mira,« je še dodala, »jaz sem za ta staro.« Imajo okrog 3 ha obdelovalne zemlje, 9 glad živine v hlevu, oba moža sta lovca, ženi pa vodita kmetijo. »Vse smo že posejali!« je povedala Mira Jenko, ki je z gospodarja doma, »12 mernikov pšenice in 2 mernika ječmena.« (1 mernik posejanega je 10

mlajši bodo odšli, nekateri ostali — vasi, ki sta preveč oddaljeni od industrije in ki tudi kmetijskih zemljišč nimata preveč pa tudi najboljših ne, se ne bosta širili, nujna prihodnost je privatno kmetijstvo in delno tudi še nadalje odhajanje na delo v Kranj, Kamnik in drugam.

»A ste že vso poruvali?« se je pozanimala sosedka, ki jo je pot pridelala mimo njive. »Se jo imamo, še; da bi se le vreme držalo, potem bomo že naredili!« Peter Globočnik

## Nova pridobitev kamniškega muzeja

Pred dnevi je muzej v Kamniku dobil precej novih pomembnih predmetov iz nekdajne privatne zbirke dr. Binterja. Zbirka, ki je bila v lasti njegovih naslednikov, je po zadnji vojni prišla v last splošnega ljudskega premoženja, zdaj pa so jo prenesli v muzejske prostore, kjer pa so jo le začasno de-

ponirali, kajti za stalne zbirke prostori v gradu Zaprice še niso urejeni (razen v drugem nadstropju stalna zbirka NOB). V zbirki dr. Binterja je v glavnem različno pohištvo, med drugim npr. lepa baročna tabernakeljska omača, intarzirane skrinje itd., lep kristalni lestenc, dve oljni slike itd. - a



Na Flegarjevi hiši v Poženiku bodo prekrili slammato streho — Foto Franc Perdan

## Večji izvoz - manjši učinek

Cedalje manjša udeležba latinskoameriških držav v svetovni trgovini — Odplačilo dogov »požre« 15 odstotkov letnega izvoza

V zadnjem desetletju delež Latinske Amerike v svetovnem izvozu počasi, a stalno pada. Medtem ko je 1959. leta na latinskoameriške države odpadlo še 7,5% vsega svetovnega izvoza, je lani delež teh držav v svetovni trgovini znašal le še 6,2%. Spriče stalnega opadanja izvoza se poveja resna nevarnost, da bo gospodarstvo latinskoameri-

ških držav začelo nazadovati.

Pravzaprav gre za širši problem nadaljnega razvoja držav v razvoju sploh. V Latinski Ameriki pa je položaj še bolj zamotan zlasti spriče ekonomskega pritiska ZDA. Izvoz iz dežel Latinske Amerike sicer iz leta v leto po obsegu narašča. Zaradi vedno nižjih cen za surovine na svetovnem trgu pa so rezultati vedno manjši. Razen tega blago iz ZDA vedno bolj konkuriра blagu južnoameriških držav.

Resen problem za južnoameriške države predstavlja mednarodni dolgovi. Leta 1959 so dežele tega kontinenta morale odplačati 848 milijonov dolarjev na račun dolgov in obresti, lani pa se je ta vsota povzpela že na 1.354 milijonov dolarjev. To je predstavljalo nič več in nič manj kot 15% vsega njihovega izvoza.



Te dni v Adenu

— Ne boj se prijatelj! Dve, tri leti jim bomo za tarčo, potem pa bodo dobili neodvisnost.

»Evening Standard«, V. Brit.

### KONFERENCA V AKRI

Včeraj, v petek, 22. oktobra zjutraj, je začela z delom konferenca afriških voditeljev. Na konferenci sodeluje 28 voditeljev afriških držav, ki so se zbrali v Akri, glavnem mestu Gane. Na se stanku bodo pretresli vse pomembnejše afriške in svetovne probleme. Dnevni red, ki ga je pripravila posebna komisija, je zelo obširen in obsegata 22 točk. Konferenci v Akri je postal pozdravno brzojavko tudi predsednik republike Tito in v njej poželel udeležencem uspešno delo.

### PREDSEDNIK OKREVA

Predsednik ZDA Johnson, ki je bil pred kratkim operiran na žolcu počasi okreva. Sedaj se že lahko sprejava po vrtu bolnišnice in opravlja nekatere državniške posle. Pred odhodom v bolnišnico je vsa pooblastila prenesel na podpredsednika Humphreya, kar se je zgodilo prvič v ameriški zgodovini.

## LJUDJE IN DOGODKI Dan združenih narodov

Letošnje leto je Jubilejno leto Združenih narodov. Pred dvajsetimi leti na jutrišnji dan, to je 24. oktobra 1945, je začela veljati Ustanovna listina Združenih narodov. Do tega dne je namreč ta pomembni dokument ratificiralo dve tretjini držav — ustavnitelje Združenih narodov, med njimi tudi Jugoslavija. Ustanovna listina je doslej najpomembnejši mednarodni dokument.

Dvajseto leto delovanja svetovne organizacije naj bi bilo leto mednarodnega sodelovanja. Spriče mnogih trenj, zlasti v Aziji, se ta želja vsega miroljubnega človeštva ni povsem izpol-

nila. Vendar so Združeni narodi, tako kot mnogo-krat doslej, tudi letos veliko prispevali k pomirilju med državami (indijsko-pakistanski spor) in tako preprečili najhujše: razširitev vojne.

Dvajset let je kratko obdobje in zato ni moč popolnoma oceniti vlogo in pomena OZN. Kljub mnogim težkim preizkušnjam, ki jih je organizacija morala prestati, pa vendarle lahko napisemo, da brez Združenih narodov, brez vsaj načelnega spoštovanja Ustanovne listine, v mnogih primerih ne bi bilo mogoče zaustaviti svetovnega spopada.

Združeni narodi so opravili pomembno vlogo pri reševanju aktualnih političnih problemov, ki so se nakopili v svetu v zadnjih dvajsetih letih, zaradi globokih družbeno-političnih in materialno — tehničnih sprememb. Pomembno vlogo je svetovna organizacija odigrala tudi v razpravah o razorožitvi, čeprav je za sedaj na tem področju še bore malo konkretnih rezultatov.

Povojni razvoj sveta označuje razpadanje kolonialnega sistema. Organizacija Združenih narodov je vsekozd podpirala težnje vseh narodov po samostnosti in osvoboditvi iz pod kolonialnega jarma. Že 1960. leta je osvojila deklaracijo o neodvisnosti vseh kolonialnih dežel, s

## V začaranem krogu

ali: kako si nekateri predstavljajo »boj zoper komunizem« v Latinski Ameriki

Latinska Amerika se že dalj časa vrti v začaranem krogu. Vsebinsko tega kroga predstavlja dvoje dejstev, in sicer predvsem diktatura vojaških in konservativnih sil v nekaterih latinskoameriških državah, ki se upira vsakemu napredku in vsaki demokratizaciji. Drugo dejstvo pa je močno vmesvanje ZDA v notranje zadeve južnoameriških držav. To vmesvanje je v zadnjem času dobito zelo specifično obliko. ZDA podpirajo konservativce, torej tiste sile, ki ne žele napredka Latinske Amerike, in to podporo opravičujejo s parolo o boju zoper »komunistično nevarnost«.

Pred kratkim je ameriški predstavniki dom sprejel posebno resolucijo, ki zahteva uporabo sile, če bi bilo potrebno, v katerikoli ameriški državi, da se prepreči komunizmom, da bi prevzeli oblast. Resolucija je izvajala v Latinski Ameriki veliko nezadovoljstvo, kajti vse napredne sile zelo dobro vedo, zoper koga je pravzaprav naperjena. Nazadnjaške sile so pripravljene vsak po-

skus, da se uveljavijo demokratične ustanove, ožigosati kot poskus komunističnega prevrata — in že imajo proti roke, da s silo tak poskus zaduše. Celo več! Pri tem imajo pravico, da prosijo za vojaško pomoč tudi druge ameriške države na čelu z ZDA.

Znani ameriški publicist Art Buchwald je na račun sprejetje resolucije napisal tole humoresko:

## Živila resolucija!

Brž ko je bila sprejeta resolucija je general El Finco,

predsednik Enčilade, sklical parlament, ki ga je bil pred štirimi meseci razpuščil. »Zahvaljujoč ameriškemu predstavnikemu domu,« je dejal general na zasedanju parlamenta, »ki je izglasoval resolucijo, po kateri vsaka ameriška država lahko napade drugo ameriško državo, če gre za komunistično nevarnost, predlagam, da takoj napadem Gornji Tamal. Kot vse veste je v Gornjem Tamalu polno komunistov in njihov voditelj general Freeholes je navadna Castrova figura. Dolžnost Enčilancev je izkoreniniti prekucniške elemente v sosedni državi. Zato zahtevam od ZDA, da nam takoj pošljemo 200 bombnikov, 400 tankov in 1000 raket, da bomo začeli boj zoper to veliko nevarnost, da bo lahko Južna Amerika

živila v miru in svobodi.«

Predsednik El Fincu so priredili v parlamentu močne ovacije in ga je njegova telesna straža morala na ramah odnesti iz parlamenta. Pri demonstracijah so bili ubiti trije študentje.

V istem trenutku je imel general Freeholes v senatu Gornjega Tamala naslednji govor:

»Srečen sem, da vam lahko sporočim, da je mati svobodljivih sil v Južni Ameriki, naš Gornji Tamal, pravljiv uničiti komunizem v Enčiladi. Vi veste, da tam prevladujejo levicari in zato jih moramo enkrat za vselej izkoriniti. Pri roki imam dokaze, da je general El Finco nezakonski sin Mao Ce Tunga. Ne moremo vedno sedeti in gledati, kako v Enčiladi komunisti prevzemajo oblast. Naš ambasador v Washingtonu se že pogaja za dobavo 250 lovskih letal, 150 atomskih podmornic in 350 ton solzivca, s čimer bomo Enčilado zbrisali z zemljevidva.«

Senat Gornjega Tamala je poročilo sprejel. To je generala tako razveselilo, da je takoj amnestiral 5000 članov opozicijske stranke, ki jih je bil poprej zapravljen.

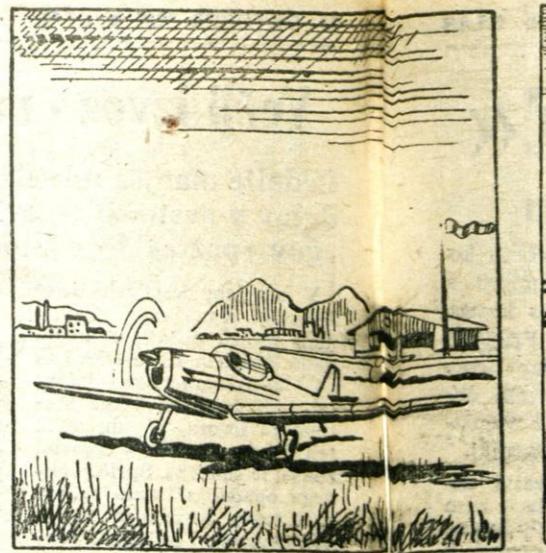
Da bi dokazal svojo hvaljenost ameriškemu predstavnikemu domu, je general Freeholes zapovedal svojim študentom, naj 30 dni ne pozegejo nobene knjižnice ameriške informativne službe.

Medtem ko so mnoge južnoameriške dežele nerazpoložene spriče resolucije o preprečevanju komunistične nevarnosti, sta torej najmanj dve latinskoameriški deželi z njim zelo zadovoljni. Spriče tega odslej v Južni Ameriki nobena »komunistična vlada« ne bo več varna.

stavlja nevarnost za neodvisnost nerazvitih dežel. Preko 2 milijardi ljudi še vedno živi v deželah z zelo nizkim narodnim dohodkom na glavo prebivalca, v 40 državah pa je ta dohodek manjši kot 100 dollarjev na osebo. Zato delo Združenih narodov na tem področju še zdavnaj ni zaključeno oziroma se še začenja.

Jugoslavija je od vsega začetka podpirala principe Ustanovne listine in je prepričana, da je samo realizacija teh principov pot k trajnemu miru in sodelovanju. Zato skupaj z vsemi miroljubnimi ljudmi in vsem svetovnim mnenjem podpira svetovno organizacijo in njena miroljubna dejanja.

ABC



## Gorenjski kraji in ljudje

### LESEN HLEV - REDKOST

Zelo redki so še na Gorenjskem leseni hlevi, in lesena živini, in lesene hiše na vzhodnem delu Bohinjščine. Tudi če je lesena hiša še lesena in s slamo krita, je hlev zidan iz kamna, da živini pozimi ni prehladno. Alpska kmečka arhitektura se je namreč povsem prilagodila alpski klimi z mrzlimi zimami, razen tega pa je tudi gradivo, ki je bilo pri roki za gradnjo, dopuščalo funkcionalno kombinacijo kamnenega in lesa. Vse stare hiše so lesene, le del stene ob ognjišču in peči je zaradi varnostnih razlogov zidan, hlevi pri teh hišah pa so skoraj praviloma zidani.

Težko je ugotovljati, kako je bilo prvotno: pastirski stanovi v planinah so v glavnem leseni, stare sirnice pa so zidane; ni pa redka tudi kombinacija zidanega dela, name-

jen. Stavba je ozka, kakšnih metrov široka, postavljena približno v smeri vzhod-zahod z dvoriščem v vzhodnem delu na južni strani. Prvi prostor z vzhodne strani je hiša po vsej širini stavbe (z mizo v enem in pečjo v nasprotnem kotu, dveva posteljama itd.), na sredji je le provizorično pregrajen prostor — veža ob vhodu (in klet pod njem) ter črna kuhična, zraven je »kevder« (shramba), ki se ga — tudi po vsej širini stavbe — drži lesena »stala«, naprej pa je pod in šupa. Vsi prostori so torej pod eno streho, le svilnjak in nad njim prostor za kokoši je kot samostojna majhna stavba postavljen na dvorišču nasproti vhoda v hlev.

A. Triler

73. Bila je nedelja. Tриje najboljši piloti, med njimi tudi Peter, so se zbrali že zgodaj zjutraj na letališču. Poleteli bodo vsak s svojim letalom na daljninski polet. Polet v neznanu ni majhna stvar! Skrbno so proučevali zemljevide in vremenska poročila meteorologov. Vremenoslovci so napovedovali močan veter in termične vzgornike. Mi že vemo, da se letalo v njih lepo dviguje. Mladim jadralcem se je torej obeta lep dan.

74. Toda vetr ni in ni bilo. Kazalca na uri sta hitela — deset, enajst! Se vedno nič. Tedaj se je nad Zadobrovo pojavit majhen puhat oblak. »Kumulus!« je vzkliknil Peter. »Poglejte, termika že nastaja!« Branko ni bil tako navdušen: hotel je že malo počakati. Toda fantje so bili preveč nestrpnji: »Preden bom v zraku, jih bo že vse polno,« so neučakano prigajali. Napisled se je Branko vdal. »Dobro, pripravite letala!«

75. Srečna trojica je poskočila. Kot so poleteli iz lope Cavko, nato Salamandru in nazadnje so se zableščala v soncu dolga, bela Triglava. Tistega Triglava, katerega so Janez, Peter in Marko pred meseci občudovali, kako se je vzhodno dvigal pod oblake. Z njim bo danes letalo boljši učenec — Peter. Branko, ki je bil tudi učenec pilot, je pripravil zaprego. Pa ne mislite, kolja in kočijo, marveč aero-zaprego!

76. »Izberi si lep teren za pristajanje,« je še naročil Peteru, ki si je privezal padalo. »Tako jo po pristanku nam telefoniraj. Sporoči točno mesto pristanka, da te pridem z zaprego iskat. Srečeno!« Potisnil je stekleni pokrov prek kabine, sedel v motorno letalo in pognal motor. Ozri se je. Peter je veselo pokimal. »Vse v redu!« Branko je dvignil desnicico. Pozor, pripravljeno! Motor je dvignil desnicico. Pozor, pripravljeno! Motor je dvignil desnicico. Pozor, pripravljeno! Motor je dvignil desnicico.

### PANORAMA

### IZ DELA TURISTIČNIH DRUŠTEV V ŠVICI

## Obširne in odgovorne naloge

ob zagotovljenih sredstvih — Viri sredstev: dotacije občin in kantonov ter turistična taksa

V zadnjem času precej razpravljamo o turističnih društvenih, o njihovi vlogi pri razvoju turizma, o materialnih možnostih za njihov obstoj in normalno delo. Zato ne bo napak, če objavimo, kaj in kako delajo turistična društva v Švici ter kako si ona zagotavljajo sredstva za delovanje.

Osnovne naloge turističnih društvenih so oljevanje turističnih krajev, negovanje parkov in nasadov. Njihova naloga je osvetljevanje zanimivih stavb in zgodovinskih spomenikov. Skrbijo, da je v kraju dovolj prostorov za počitek, klopič v parkih itd. V oklici turističnih krajev turistična društva označujejo steze in poti do izletniških točk. Ena izmed najpomembnejših nalog turističnih društven je organizacija informa-

društva. Toda sredstva, ki jih društvo dobijo na račun turistične takse, lahko porabijo samo za vzdrževanje turističnih objektov in za turistične prireditve. Vse druge izdatke morajo pokriti iz drugih virov, torej ne direktno na račun turistov. Za turistično propagando ne smejo porabiti niti dinarja iz naslova turistične takse. Kanton s posebnimi inspekcijskimi redno kontrolirajo materialno poslovanje turističnih društven in namensko uporabo sredstev.

### Sonce je ostalo nepoškodovano

Včeraj popoldne je kometa Ikeja Seki, za katerega so napovedali, da bo letel v Sonce, letel približno 4 milijone kilometrov mimo njega. Vesti o trčenju komete in Sonca so bile torej netočne. Kometa je letel celo trikrat dalej od Sonca kot 1948. leta. Tudi če bi do trčenja prišlo, bi to — razen za astronomie — ne bilo nič posebnega. Premer Sonca znaša nekako 1,400.000 kilometrov. Trčenje komete bi torej imelo približno takake posledice, kot če mušica trevi v drveči avtomobil.

## Nizozemci „najslajši“

Povprečno poje vsak Holandec 21,5 kg sladkarij na leto

Med najrazličnejšimi podatki o deželah evropske gospodarske skupnosti, smo našli tudi podatek o tem, koliko prebivalci Francije, Zahodne Nemčije, dežel Beneluksa, Nizozemske in Italije pojedo na leto

Ukradli so kamere za boj proti tatovom

Neka velika blagovna hiša v New Yorku je pred nedavnim instalirala v vseh svojih lokalih notranji TV sistemi, tako da so z enega mesta s televizijskimi kamerami lahko budno pazili na tatove. Kmalu pa tem pa je ta blagovna hiša prijavila policiji, da so ji neznanati tatovi ukradli televizijske kamere za borbo proti tatovom.

Tokrat so torej tatovi ugnezdi v kozji rog sodobno tehniko.

Na prvo mesto so se plasirali Nizozemci, ki krepko vodijo s povprečno potrošnjo 21,5 kilograma sladkarij na glavo prebivalca. Povprečen Nizozemec pospravil 12,2 kilograma keksov in ostalega pečiva na leto, 4 kilograme bonbonov, 4,7 kilogramov čokolade, 0,2 kilograma kandiranega sadja in 0,4 kilogramov sladoleda. Z Nizozemsko so zato manj hrupnili

A Rusija je popustila 1913. so bile novenove meje začrtane. Poleg Grčije, Bolgarije, Srbije in Črne gore so na zemljevidu Balkanskega otoka za meje nove države Albanije. In ker sta se morali Srbija in Grčija umakniti s tega ozemlja, sta zahtevali od Bolgarije večji del razdelitve Makedonije in Trakije. In ker se niso mogli spremestiti, se je 29. junija 1913 začela druga balkanska vojna. Bolgarije je znašla v vojni s Srbijami, Grčijo, Črno goro in Romunijo. Zaporedno se je v Turčijo in bila premagana. Turki so zasedli Odrin, Makedonijo in Trakijo in si razdelili Srbiju in Grčijo. Romunija je prisvojila Dobrudžo. Avgusta 1913 se je Balkan pomiril.

Septembra je šel Slavko v šolo. Zdaj ima Stefi druge skrbi. A te skrbi spremnijo v veselje, ker Slavko v šoli nima nobenih težav in je najboljšimi. Srečna je, čeprav se odnos med njo in možem nujno nič bolj topil. In čeprav niso trli sveta nič manjši proble Nasprotno! Boj proti delavstvu se je še zaostril in sta začeli nesvoboda delovnih ljudi bili še večji. Deželna socialna slovenska konferenca v Trstu je decembra 1913 opozorila na demokratičnost avstrijskega parlamenta. Avstrijski parlament se je premenil v glasovalni stroj za potrditev vedno večjih izdatkov vojski.

Kaže torej, da so severnejši narodi bolj sladkosnedi pa zato manj hrupnili

### MIHA KLINAR: MESTA, CESTE IN RAZCESTJA MIHA KLINAR: MESTA, CESTE IN RAZCESTJA

za interese velenemškega imperializma, in je vedno bolj nemočen proti absolutističnim nagnjenjem vlade, ki jih podpirajo poslanci meščanskih strank.

Stefi ne razpravlja več o tem. Odkar hodi Slavko v šolo, se je njen življenje zopet zaprlo v ozki krog. Tudi v pogovor, kadar se pogovarjajo drugi o politiki, le redkodaj poseže. Sedaj je vse šola in otrok. In seveda tudi njen delo, ki ga je imela to leto dovolj. Ko pregleduje otrokovo hranilno knjižico, je zadovoljna. Ima jo, da bi izdala svojo skrivnost tudi možu, a se zadnjič huj premagala. Leto in pol sta v Trstu. Kdo bi si mislil, da čas tako naglo mineva. To leto in pol je minilo mnogo hitreje, kakor tistega pol leta, ko je bila sama.

Tudi zdaj sta s Slavkom po ves teden sama. Zima je in mož ostaja med tednom v Miljah. Samo ob sobotah prihaja domov in se ob pondeljkih s parnikom vrača.

Za božič gresta s Slavkom domov v Borjanu. Zvezčer pride za njima tudi Franc.

Zdaj so zopet vsi skupaj: oče, mati, sestri in brata in babica. Prazniki so in vsi se izogibajo besed, ki bi prebudile preteklost. Slavko je v središču njihove pozornosti. Cudijo se, da ni Borjanje pozabil. Tako je spoznal dedka. In tudi pastirja Berginca je pozabil, ko je prišel voščiti praznike. Spominjal se je njegovega krompirja in pripovedk. In spomnil se je tudi nesrečne Tildice, ki je moral umreti.

Sveti večer je. V kotu so jaslice. Mir ljudem na zemlji, piše pod njimi. Pritoči s temi črkami je zvezla Stefi, ko ji je bilo deset let. Zumaj sneži. V hiši je toplo. Slavko in babica sta šla že spati. Ura bira enajsto. Mati je vprašala glede Stefi.

»Vidva najbrž ne bosta šla k polnočnici?« pogleda tudi Franca. V materinem pogledu je tista prošnja.

Zakaj bi ne osrečila matere? Zaradi tega se z možem še ne bosta pregrešila proti svojemu prepričanju. Morda je bilo prepričanje prvih kristjanov v svojem času podobno sedanjim težnjam socialistov. Ali niso prvi kristjani upali, da jih bo zmaga Kristusovega nauka odresila suženjstva. Toda krščanstvo se je oddaljilo od Kristusa in je postal najmogočnejša srednjeveška oblast, ki je Kristusov nauk izrabila za utrditev nove oblasti nad podložnimi tlačani. Srednjeveški krščanski aristokraciji je šlo za oblast in ne za uresničitev Kristusovih človečanskih idealov. Ko bi prišel Kristus danes na svet, bi bil socialist.

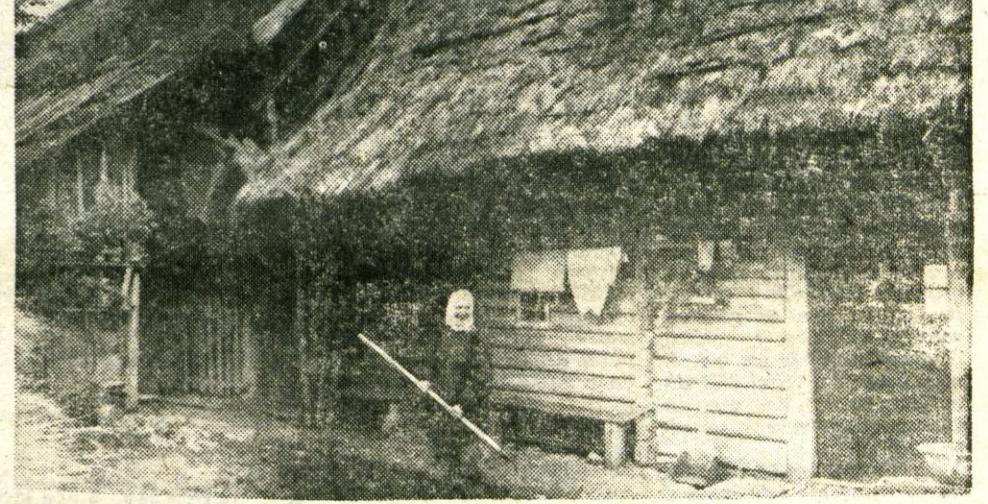
Tako je Stefi rekla materi. Mati je ni razumela. Vseeno pa je bila vesela, da bosta Stefi in Franc odšla k polnočnici.

Zvonovi se že razlivajo v noč. Proti cerkvi se pomikajo lučke, velike ognjene snežinke med drobnimi tihimi snežinkami, v katere se ne slišno drobi noč. Za koraki ostajajo gazi.

Borjanska cerkev je polna. Tudi pri drugih družinah so se nekateri nocijo vrnili domov. Toda mnogi se niso mogli. Toda misli domačih so pri njih. So pri dekleh, ki so še služiti kruh v Egipt. So pri sinovih in očetih, ki služijo kruh v gornjeaustrijskih in gornještajerskih krajih. So pri njih, ki so v Westfali, na Francoskem, v Ameriki... Ti se najbrž nikoli več ne bodo vrnili. Toda še so njihovi. Domaci še misljijo nanje in najbrž so nocoj tudi oni v tujini v mislih doma.

Zakaj so morali v svet? Zakaj jim dom ni mogel dati kruha? Koliko dekle, koliko fantov, ki so to noč v cerkvi, bo manjšalo prihodnji božič? Kam jih bo poneslo in kje jih bo odložilo življence?

Nihče ne ve, kakšen bo prihodnji božič. Božič v letu 1914. Kako prazne in v posmeh človeku in človeštvu bodo danes leta besede, ki jih poje župnik:



Flegarjeva hiša v Poženiku ima še leseni hlev — Foto Perdan

# Otrok ali avto

# NOVE »SMERNICE«

Nekaj let nazaj so bile stalne težave pri sprejemanju otrok v vzgojno varstvene ustanove, ker je bilo prisilcev vedno več, kot so dovoljevale možnosti. Letos pa je že drugo leto, ko ugotavljamo na Jesenicah upadanje števila otrok v teh ustanovah. Prav tako se starši niti ne poslužujejo občasnih oblik varstva.

Ob tem, da je vedno več zaposlenih mater in v zvezi s tem vedno več otrok potrebnih organiziranega varstva in vzgoje, je nezasedenost vzgojno varstvenih znogljivosti že ob takoj majhnih sprejemnih možnostih povsem nerazumljiva. Res je, da posamezne vzgojiteljice ne opravljajo povsem zadovoljivo svojega dela z otroki, v večini primerov pa v ustanovah zaposleni kadri zelo dobro delajo in so ustanove dobile dokajšen družbeni ugled. Ob teh ugotovitvah se sprašujemo, kje so potem vzroki, da starši ne vključujejo svoje otroke v vzgojno varstvene ustanove. Ali je res vzrok samo v višini meseca prispevka staršev ali je vzrok tudi v egoizmu in nepredarnosti staršev.

Starši prispevajo za otroke v vzgojno varstvenih ustanovah za eno uro vzgoje in varstva v topilih, svetlih in prijetnih prostorih 15 dinarjev, ali na dan za peturno varstvo vključno z malico 77 dinarjev. Ali je res mesecni prispevek v višini 2000 dinarjev vzrok, da vzgojno varstvene ustanove niso zasedene?

Morda nam bo dal odgovor na to vprašanje tale primer. Pet-ali šestletna punčka je bila večkrat občasni gost neke jeseniške vzgojno varstvene ustanove. Očitno se je dobro počutila med svojimi vrstniki. Ob tem njenem vidno dobrem počutju v ustanovi jo je vzgojiteljica vprašala, zakaj se stalno ne vključi v ustanovo. »Veste, me mama ne pusti, ker varčujemo za avto,« se je glasil njen odgovor.

Menimo, da je komentar odveč in lahko bi bil celo krivičen. Vendar se nam zdi, da starši pozabljajo ali ne

vedo, da je raveno predšolska doba, to je obdobje od 1. do 6. leta starosti najpomembnejše obdobje za oblikovanje otrokove osebnosti. V tem času se v otroku formirajo številne osebnostne lastnosti, kot so socialni odnosi, čustvenost itd., ki jih kasneje ni mogoče več tako uspešno razviti, zlasti pa ne preusmeriti. Razen tega je predšolsko obdobje izredno pomembno za mentalno »zorenje«, ki se kasneje povezuje z uspešnostjo ali neuspešnostjo dela v šoli. Skratka, zanujeno v tem otrokovem obdobju je težje nadoknadi ali popraviti v kasnejših letih.

Pedagoška praksa potrjuje, da so učenci v 1. razredu osnovne šole, ki so bili vključeni v vzgojno varstveno ustanovo, mentalno zrelejši od večine otrok, ki te organizirane vzgoje niso bili deležni. Razumljivo, da v urejenih družinah in tam, kjer starši časovno zmorejo vzgojno delovati na svoje otroke, le-ti ravno tako osebnostno in mentalno zorijo. Vendar pa je mnogo družin, v katerih sta oče in mati zaposlena in otroci nimajo enake možnosti »zorenja«. V vseh teh primerih bi morali vedeti, da je dobra vzgoja in varstvo predšolskega otroka najboljša razvojna naložba v otroka, v otrokovo prihodnost in zato staršem ne bi smelo biti žal nekaj denarja. Ta naložba se bo v kasnejših letih staršem samim obrestovala. Mnogo manj je namreč verjetnosti, da bo otrok, razumljivo ob normalnem delu, kasneje v šoli zaostal ali povzročal kakršne koli vzgojne odklone. Pedagoška praksa je dokazala, da je pogosto treba iskati vzroke za otrokove motnje in težave, kot so slab učni uspeh, potepanje, načine reagiranja do staršev, do šole itd. ravno v predšolski vzgoji.

Zato bi bilo prav, da starši o tem večkrat razmišljajo in sami presodijo ali je bolje v predšolskem obdobju žrtvovati nekaj več za normalno zorenje otroka in se kasneje izogniti težavam in stroškom ali obratno. — J.V.

Kaj kmalu lahko ugotovimo smernice nove mode, le če pollamo znane modne revije. Mnoge izmed novosti so zanimive, praktične in mladostne. Morda moda preveč poudarja vltost in pozablja na vse tiste, ki so polnejše.



Trije tipični športni modeli za jesensko-zimsko sezono. Plašči so kratki, kroji športni, čevlji udobni

## Nekaj vprašanj vsaki ženi

Ste se kdaj zares kritično pogledale v ogledalo?

Pomislite kdaj, da bi bilo koristno zdravju in lepoti, da bi dnevno vsaj pet minut telovadile pri odprttem oknu?

Če sedite, ali pojeste namesto kruha jabolko?

Če vam izpadajo lasje, ali si jih masirate? Cenejši kot dragi preparati za lase je izcedek kuhanih korvnih korenin (dobimo jih v lekarni).

Ali si uredite vsaj enkrat tedensko nohte?

Ali kdaj pomislite, da bi vam bila koža na obrazu zelo hvaležna za masko?

Takole: za mastno kožo si nadenimo na obraz stepen beljak. Pustimo ga 10 minut, nato si ga izplaknimo. Za starajočo in suho kožo prav tako uporabimo stepen rumenjak. Za mozoljasto kožo uporabimo gosto zmes kvasa in vode.

dkg krompirja, 3 dcl kisla smetana, zelen peteršilj, posper.

Ledvice skuhamo v slanem kropu. Kuhane prežemo po širini na rezine. Na rezine zrežemo tudi kuhan in olupljen krompir. V kozlico damo polovico smetane in nanjo naložimo plast krompirjevih rezin, nato še plast ledvic, ki jo potrosimo s sesekljanim zelenim peteršiljem, poprom in soljo. Vse pokrijemo s plastjo krompirjevih rezin, prelijemo s preostalo smetano in v pečici zarumenimo (približno 20 minut). Narastek

zrežemo in ponudimo s posljubnimi solatami.

### MALI NASVETI

• Zelenega volka, ki se stoji iz močno strupenih bakrovih soli odstranimo z medeninastih ali bakrenih predmetov z močnim kisom.

• Ocvirkli slanine, ki pa ne smejo biti preveč zapečeni, so na drobno nasekljani zelo primeren dodatek juham all zelenjavji.

• Madeže trave odpravimo iz volnenih blag z mlačno vodo in milom, iz platnenih s špiritom in kropom, iz svile z benchnom.

Skorajda vsi plašči in kostimi so precej oprijeti z ozkimi rokavi in zelo kratki. Pri tem nekateri Franci prav pretiravajo. Kar nepogrešljivi so pri športnih oblačilih visoki pulji z visoki in zaviranimi ovratniki.

Predvsem so zanimivi dodatki. Izgleda, da niso več priljubljene svetlo-temne kombinacije. Kajti skoraj k vsem svetlim plaščem ali kostimom naj bi nosili svetle rokavice, torbice in pokrivala. K temnim temnejša. Izredno svetle pletene nogavice bodo pristojale predvsem maldim dekletom z vitkimi in dolgimi nogami. Druge bomo segle po temnejših, saj so te tudi modne in še nogo polepšajo. Čevlji naj bodo kar se da udobni. Širokopeti in prav nič koničasti. Tudi visoki škornji še niso izginili. Prav posebno imenitni so tisti z mnogimi gumbi.

Poleg bele in pečene barve so zelo moderne svetlo-modra, drap in rumena. Vendar, zavedajmo se, da je najlepša tista barva, ki nam pristaja in je primerna tudi okolju v katerem živimo.

## Križanka

1	2	3	4	5	6
7					
8			9		10
11		12			
13	14			15	
16		17			
18		19			
20					

VODORAVNO: 1. ladja na parni pogon, 7. Perzijska, 8. odpoljanec, kurir, 9. umetnost (lat.), 11. kracica za nekdanjo konjsko silo, 12. veliko jezero v Sibiriji, 13. nrvastveno načelo, 15. osebni zajmek, 16. mestece s starim gradom v vzhodni Srbiji ob Donavi, 17. vodna žival, 18. naklep, namera, 20. začetnik slovenskega slovstva

NAVPIČNO: 1. lonec, 2. jetnik, zapornik, 3. oranje, 4. oznaka za neznanca, 5. prvi letalec v grški mitologiji, 6. skupina potnikov v puščavi, 10. upodabljajoči umetnik, 12. igralna karta, 14. ime perzijskega pesnika in astronoma Haffama, 17. otok v Jadranu, 19. avtomobilска oznaka Kumanovega

## Recepti

V ponvi ogrevemo na vsako osebo po eno žlico olja, dodamo drobno narezane čebule, na koščke ali na lističe narezano teletino (na osebo 10 dkg) in pražimo, vendar le nekaj minut. Ko je meso napol preprázeno, dodamo strok strtega česna, nekaj svežih paradižnikov ali žlico meze in sesekljani peteršilj. Na osebo preberemo 10 dkg riža, ga servito zbršemo in dodamo praženemu mesu. Vse skupaj zalijemo z vrelo tuho ali vrelo vodo (v tem

primeru dodamo jušno kokoško). Na skodelico riža damo dve skodelici tekočine. Rižoto dosolimo in pri zmerenem ognju pokrito dušimo, vendar ne predolgo. Riž potrebuje le 14–16 minut. Rižoto nazadnje še zboljšamo z maslom in potresemo z naribanim sirom. Zraven po navadi ponudimo zeleno solato.

Ce za rižoto uporabimo govedino, moramo meso, preden dodamo riž, pač dalj časa dušiti.

### SVINJSKE LEDVICE S KROMPIRJEM

1/2 kg ledvic, slan krom. 80

# GLAS pionirjev

PTIČKI

Ptičke žalostno pojo, ker svoj dom zapuščajo. Čez sinje morje so zletele, na obzorje daljno so dospele. Tam je zanje topli kraj, kjer preživljajo sedaj. Čez nekaj časa spet so tu, v svojem starem gnezdecu, tam, kjer one se rodile so, takrat pri nas je spet lepo, ker rano zjutraj ptičice pojso lepo pesmico.

Stefka Brankovič  
osn. šola Cerkle



## Ustanovili so planinsko sekциjo

Tudi na naši osnovni šoli France Prešeren v Kranju deluje že dalj časa več krožkov. Pred kratkim pa smo ustanovili še mladinsko planinsko sekcijsko Planinskega društva Kranj, ki jo bo vodil petčlanski upravni odbor. Enkrat mesečno bomo organizirali izlete na bližnje gore in vrhove. Posebno skrb pa bo sekcijska posvetila progra-

gandnemu delu. V posebni omarici bomo objavljali članke in fotografije iz življenja in dela sekcijske. Organizirali pa bomo tudi predavanja. Za to bomo prosili izkušene planinice.

Na naši šoli imamo že dalj časa precej takih mladih planincev, ki so bili že na številnih domačih in tujih gorah, več takih, ki delajo slovensko planinsko transverzalo in Gorenjsko partizansko planinsko pot. Vse delo je bilo do sedaj neorganizirano. Odslej bo šlo delo vsekakor bolje in pričakujemo, da bo ustanovljena sekcijska doseglje še lepe rezultate kot jih je že na letošnjem republiškem orientacijskem pohodu na Jančah, ko so naši člani zasedli prvo oz. drugo mesto.

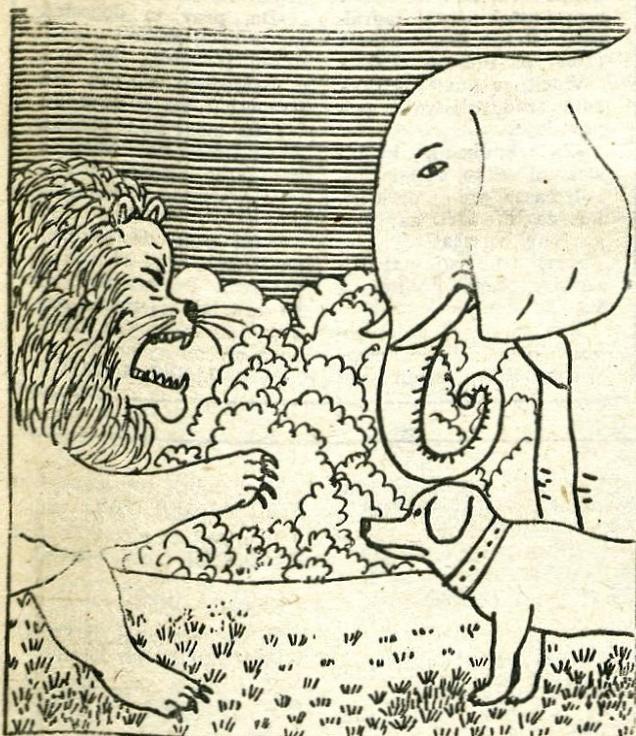
Miloš Čarman, Kranj  
osnovna šola  
Franceta Prešerna

## PES IN SLON

Nekoč živel je lovski pes. Gospodar mu je dajal od plena vedno le čreva. Ko se je pes pritožil, mu je gospodar dejal, da je pač tako do-

ločeno in naj se gre pritožiti levu — kralju živali.

Na poti k levu je srečal slona, ki je bil prav tako namenjen k levu. Hotel se je



pritožiti, ker ima samo enega mladiča. »Glej kako sem velik. Poglej sebe in videl boš, da to ni pravično. Ti jih imaš po več, a jaz samo enega,« je dejal slon. Zvečer sta prišla do levovega bivališča.

Ker je bilo že kasno, jima je lev določil prenočišči in dejal, da bo naslednje jutro razsodil o njunih pritožbah. Pes je spal v kolibici, v kateri je imel lev spravljeno ubito antilopo. Ponoči se je zbudil, zavohal je meso in ker je bil navajen jesti samo čreva, je takoj celo pojedel.

Slon je prenočeval v gozdu, kjer so rasle same bane. Tudi on je postal ponoči lačen. Pričel je jesti banane in jih je do jutra vse pojedel.

Zjutraj sta prišla pes in slon pred razsodnika. Levu so povedali, kaj sta počenjala ponoči. Bil je jezen in užalen nad početjem svojih gostov in je pod vplivom te jeze takole razsodil:

»Pes naj tudi naprej je pri človeku čreva. Ce bi mu človek dajal meso, ga ne bi nič ostalo zanj. Da to je res, je pes dokazal s tem, ker je pojedel vso antilopo. Prav, le tudi, da imaš ti slon samo enega mladiča. V eni noči si pojedel gozd banan. Ce bi imel več mladičev, bi bilo kmalu preveč slonov, ki bi pojedli prav vse banane.«

Pes in slon sta se moralna strinjati s to razsodbo ter sta se vrnila domov. Od tedaj dalej se več ne pritožujeta in sta zadovoljna.

## Pionirji! Ali hitite?

Ali kaj hitite pri pisanju in urejanju vašega šolskega glasila? Ne, nismo pričakovali, da nam ga bo katera šola kar takoj poslala! Tako hitro ga res niste mogli pripraviti!

Hoteli smo vam le povedati, da lahko še zmagate v tekmovanju in nam prvi pošljete svojo literarno glasilo. Seveda bomo veseli tudi takšnega glasila, ki bo sploh prvič izšlo. Šola, ki ga do sedaj še ni izdajala in ga bo pričela, zaslubi prav tako vse priznanje. Takoj, ko se nam boste javili, vas bomo javno pohvalili.

Pri pisanju in za vaše šolsko glasilo pa ne smete pozabiti, da lahko kljub temu še naprej dopisujete v »Glas pionirjev.« Tisti, ki ne izdajajo svojega glasila, bodo imeli za to še več priložnosti.

Naslednji teden bomo zopet poročali o tekmovanju.

UREDNIŠTVO

## Ura pravljic

Jutri dopoldne ob deseti uri, bo v letošnji sezoni že drugič predstava priljubljene »URE PRAVLJIC«, v Prešernovem gledališču v Kranju. To pot, se bo tistim, ki bodo prišli v dvorano predstavil Pavliha. Lahko bodo tudi poslušali dve zanimivi pravljici, ki jih bosta pričevali starejša člana Prešernovega gledališča. V otroškem kolegiju, ki bo odslej vsako nedeljo spominjal mlade obiskovalec Prešernovega gle-

dališča na dogodke iz preteklosti, pa bo govora o osvoboditvi Beograda.

V gledališču pa so nam tudi zaupali, da so v tekmovanju o prometno vzgojni predpisih, ki se je pričelo prejšnjo nedeljo in bo trajalo vse do novega leta, namenili za glavno nagrado otroško kolo, ki ga je za mlade tekmovalec pripravila ZAVARZ VALNICA KRANJ. Veliko pa bo tudi knjižnjih nagrad.

Otroke bo tudi zabaval pričlubljeni Kljukec.

## Preddvo rčež petsto let ...

Takrat bo naša vas precej drugačna. Vrh cerkve, ki bo ostala ohranjena kot muzej, bo stala satelitska postaja, odkoder bodo prebivalci Preddvora lažili opazovali izstrelitev fantastičnih raket. Glavna cesta bo zaradi stopnic in nebodičnikov speljana po tisočmetrskem nadvozu. Preko Suhe bo povezoval Predvor z Belo več kilometrov dolg viseci most. Skozi vas bodo drvele limuzine, ki bodo takrat preplavile trg. Šola, ki jo bodo zgradili, bo šestnajstnadstropna. V njej se bodo učenci prevažali z dvigali. Ob stopnicah pa bo poseben drog, narejen nalač za vožnjo navzdol. Posledica take vožnje bo tudi tedaj luknja v hlačah. Sipe v ok-

nih bodo ogromne, tako da se bo splačalo napeti pračo ali zalučati kamen. Danes se ne splača kaj takega početi.

Cez petsto let bo preddvorsko jezero morje. Zabe bodo v njem popolnoma izumrle.

Skoda, da ne bom dočakal svojih petsto štirinajstih let! Težko, če bom našel sedemdeset pomlad. Prerad grizem bonbone.

Tone Zaplotnik,  
Osn. šola Preddvor

## Zgodovinske znamenitosti Škofje Loke

Škofja Loka je staro srednjeveško mestece. To se vidi predvsem po njenih starih hišah in širokih obokanih vratih. Ce se turist, ki še nikoli ni bil v našem mestu, znajde v teh ozkih ulicah, se mu zazdi, kot da se je čas premaknil za stoletje nazaj.

Veliko stvari je, ki spadajo med zgodovinske zanimivosti

Škofje Loke. Med prvimi bila lahko omenila kamnitni most čez Selšico, ki so ga zgradili freisinški škofje. Najbolj zanimivo pa je prav gotovo mestno obzidje, ki je sicer že delno razpadlo, pa vendar še vedno priča o velikih napadih na mesto. Zgodovina nam pričoveduje, da ga je oblegal celo Jan Vitovec Celjski.

Nad mestom mogočno kraljuje grad, ki je bil nekdaj prebivališče freisinških škofov. Danes je v njem muzej. Nasproti gradu je hrib Kranec, na katerem so še ostanki opazovalnega stolpa. Od tu so freisinški škofje opazovali, če se jim morda ne bliža sovražnik.

Se in še bi lahko naštevala zgodovinske zanimivosti Škofje Loke. Toda raje pride sami in se prepričajte! Radevolje vam bom razkazala naše mesto.

Marija Kern  
osn. šola Škofja Loka

## J E S E N

Jesen prišla je v naše kraje,  
tih listje z vej leti,  
ptički so že odleteli,  
hladni dnevi so prišli.

Slana travnike pokriva  
in doline so v megli,  
kmet pridelke s polja spravlja,  
se jeseni veseli.

Majda Roblek,  
osn. šola Preddvor

KAJ MENIJO JESENIČANI O SVOJIH HOKEJSKIH PROBLEMIH?

# Reprezentanca - to so Jesenice

V letošnji zimski sezoni bo pri nas svetovno prvenstvo v hokeju na ledu. Država, ki sprejme organizacijo takšne zahtevne prireditve, mora vsaj nekaj tudi predstavljati v tem športu. In kdo predstavlja Jugoslavijo v hokeju? Mislim, da se vsi strinjamamo samo in res samo Jeseničani. Zanimalo me je, kaj menijo Jeseničani o svojem hokeju, kaj menijo o tem, da sami ne bodo videli najboljših svetovnih moštev na prvenstvu? Eno dopoldne na jesenih mi je, upam, dalo vsaj približno sliko mišljenja občanov in samih športnikov o »njihovem športu — hokeju.«

• Jeseničani so dali 15 drugi strani znano, da so dobili za ljubljansko drsalnice 1 milijard 300 milijonov dinarjev!

• Jeseničani so se sprijaznili s tem, da pri njih ne bo prvenstva. Zadovoljni so, da je zvezza omogočila reprezentantom nastopanje v klubu za pokal državnih prvakov (prvo srečanje bo 28. t. m. v Katowicah proti prvaku Poljske Gorniku — povratni srečanji pa 6. in 7. novembra na Jesenicah). V načrtu imajo še več medklubskih srečanj z inozemskimi moštvimi (dve francoski, KAC, nekaj švicarskih in zahodnopenskih) in računajo, da bodo imeli vseeno dovolj pestro sezono (od 16. do 19. decembra bo na Jesenicah tudi finalni turnir za naslov državnega prvaka, kjer bodo poizkušali osvojiti 10. zvezdico).

• Javnost je razburila zahteve Felca in Tišlerja po izpisnicu. Medtem ko je odgovored Klinarja v državni reprezentanci zavita v precejšnjo skrivenost (o tem nisem mogel izvedeti nič podrobnejšega), jim je pri zahtevi Felca in Tišlerja jasno, da bodo

moralni posvetiti še več pozornosti svojim hokejistom. Menažerji prihajajo od vse-povsod! Igralcem ponujajo vabljive ponudbe. Pravijo, da je največ takšnih ponudb od hokejistov drugih klubov — za njimi se skrivajo funkcionarji. Vse družbene organizacije na Jesenicah sicer nudijo vso podporo hokeju, a v kolektivih, šolah in drugod v vsakdanjem življenju naletijo često na precej nezumevanja. Voditelji ekipe pravijo, da je od vseh domačinov odvisen razvoj hokeja.

• Jesenice, glavno mesto, našega hokeja, še vedno žive za svoj šport, vendar

- sem dobil občutek, da so
- upravičeno nezadovoljni z
- nekaterimi ukrepi in te-

- žavami, ki se vsak dan
- pojavljajo pred njihovim
- kolektivom. P. Colnar

## PORTRET TEDNA SREČNO NA NEBU

Mladega učitelja letalstva Silva Orožima, nosilca zlate C jadranske in padalne srebrne C značke sem obiskal na njegovem »drugem domu« na letališču v Lescah. Poprosil sem ga naj se bralcem predstavi kar sam.

»Z letalstvom sem se začel ukvarjati s šestnajstimi leti (1954). Od takrat pa do danes imam za seboj preko 1200 ur motornega in okoli 450 ur jadralskega letenja ter preko 160 skokov. Po petih letih udejstvovanja v letalstvu sem postal učitelj jadralskega letenja, leta kasneje (1960) pa tudi za skoke.«

Videlo se mu je s kakšnim zadovoljstvom priovede.

»Za tekmovalca, ki jih sicer ni veliko, nimam dovolj časa,« me je prehitel, kot da bi vedel, kaj sem ga hotel vprašati.

»Kaj pa tvoj največji uspeh,« sem pohitel z vprašanjem.

Kot da ne bi hotel govoriti o uspehih je razgovor napeljal drugam, ven-

dar sem opazil, da mu je pogled ostal na pokalu, ki je stal blizu nju.

»To je prehodni pokal maršala Tita, ki sem ga osvojil pred kratkim. Za sedaj je to moj največji uspeh.«

Pogovor je prišel na bodoča tekmovanja.

»Udeležiti se nameravam tekmovanja za memorial Edvarda Rusjana v Beogradu, kaj več pa ne bi mogel povedati za bodočnost.«

»Govorilo se je o twojem skoku na Kredarico?«

»Da, prav ta dogodek mi je postal najbolj v spominu! 17. aprila 1963 sva z Brezarjem skakala na Kredarico. On je doskočil v red, mene pa je močan veter nesel po ledenu navzdol in le nekaj metrov pred prepadom so me ujeли!«

Videl sem, da se mu mudi, zato sem se moral poslovit. Če mornarjem, ko odhajajo na morje želimo srečno more, tebi Silvo srečno na nebuh!

JANEZ JUSTIN

## Kegljači drugi

V nedeljo je bilo v Ljubljani končano republiško prvenstvo v kegljanju v borbenih igrah. Kranjski kegljači so osvojili drugo mesto. Skupno z zmagovalcem tekmovalja, mariborskim Branikom, so precej odstopali od ostalih moštev.

Rezultati: Branik 1322 točk, 2. Triglav 1308, 3. Gradis 1268 točk itd.

## KINO

### Kranj »CENTER«

23. oktobra slov. film LU-  
CIJA ob 16., 18. in 20. uri,  
premiera italijanskega barv.  
CS filma HERKUL OSVAJA  
ATLANTIDO ob 22. uri  
24. oktobra italij. barvni  
CS film HERKUL OSVAJA  
ATLANTIDO ob 9.30 in  
13. uri, slov. film LUCIJA ob  
15., 17. in 19. uri, premiera  
mehiškega barvnega filma  
PESEM ZA KARABINKO — 30 ob 21. uri

25. oktobra italij. barvni  
CS film HERKUL OSVAJA  
ATLANTIDO ob 16., 18. in  
20. uri

26. oktobra italij. barvni  
CS film HERKUL OSVAJA  
ATLANTIDO ob 15., 17. in  
19. uri, slov. film LUCIJA ob  
21. uri

27. oktobra jug. film IN-  
SPEKTOR ob 19. uri

Cerklje »KRVAVEC«  
23. oktobra amer. barvni  
CS film BATERFIELD 8 ob  
20. uri

25. oktobra amer. barvni  
film PONOSNI UPORNIK ob  
15. in 19.30 uri, ameriški  
barv. CS film BATERFIELD 8  
ob 17. uri

### Kranj »STORŽIČ«

23. oktobra amer. barv. CS  
film NAJLEPŠA NA SVETU ob  
9.30, 16., 18. in 20. uri,  
premiera italij. filma HER-  
KUL OSVAJA ATLANTIDO ob  
22.30 uri

24. oktobra slov. film LU-  
CIJA ob 9.30 uri, amer. barv.  
CS film NAJLEPŠA NA  
SVETU ob 14., 16., 18. in  
20. uri

25. oktobra amer. barv. CS  
film NAJLEPŠA NA SVETU ob  
16. uri, slov. film LUCIJA ob  
18. in 20. uri

26. oktobra italij. barvni  
CS film HERKUL OSVAJA  
ATLANTIDO ob 9.30 uri,  
premiera jug. filma IN-  
SPEKTOR ob 16. in 20. uri,  
italij. barv. VV film AMERI-  
KA PONOČI ob 18. uri

27. oktobra amer. barvni  
CS film KOMANCEROSI ob  
16., 18. in 20. uri

Stražišče »SVOBODA«  
24. oktobra italij. barvni  
CS film HERKUL OSVAJA  
ATLANTIDO ob 15., 17. in  
19. uri, slov. film LUCIJA ob  
21. uri

27. oktobra jug. film IN-  
SPEKTOR ob 19. uri

Cerklje »KRVAVEC«  
23. oktobra amer. barvni  
CS film BATERFIELD 8 ob  
20. uri

25. oktobra amer. barvni  
film PONOSNI UPORNIK ob  
15. in 19.30 uri, ameriški  
barv. CS film BATERFIELD 8  
ob 17. uri

Jesenice »RADIO«  
23. do 24. oktobra amer.  
film NA DOKIH NEW YOR-  
KA

25. oktobra amer. barvni  
film TRAPER KELLY

26. do 27. oktobra ameri-  
ški film DEKLE

28. oktobra amer. barvni  
film RAZKOŠJE V TRAVI

Jesenice »PLAVŽ«  
23. do 24. oktobra ameriški  
film DEKLE

Kropa  
23. oktobra špan. barvni  
film CARMEN IZ GRANADE ob  
20. uri

24. oktobra amer. barvni  
film TRAPER KELLY ob 15.,  
17. in 19. uri, špan. barvni  
film CARMEN IZ GRANA-  
DE ob 17. uri

Preddvor  
23. oktobra ameriški film  
LJUBITELJ VOJNE ob 20.  
uri

Naklo  
24. oktobra italij. barv. CS  
film RODOSKI VELIKAN ob  
16. in 19. uri

Gorje  
24. oktobra amer. film LJU-  
BITELJ VOJNE ob 16.30 in  
19. uri

Jesenice »RADIO«  
23. do 24. oktobra amer.  
film NA DOKIH NEW YOR-  
KA

25. oktobra amer. barvni  
film TRAPER KELLY

26. do 27. oktobra ameri-  
ški film DEKLE

28. oktobra amer. barvni  
film RAZKOŠJE V TRAVI

Jesenice »PLAVŽ«  
23. do 24. oktobra ameriški  
film DEKLE

25. do 26. okt. amr. film  
NA DOKIH NEW YORKA  
27. oktobra amer. barvni  
film RAZKOŠJE V TRAVI  
28. do 29. okt. franc. film  
STOTNIK COPATAR

Zirovnica  
23. oktobra angleški film  
SPORTNO ŽIVLJENJE

24. oktobra ruski film  
SLEPI MUZIKANT  
27. oktobra amer. film NA  
DOKIH NEW YORKA

Dovje-Mojsfrana  
23. oktobra ruski barvni  
film SLEPI MUZIKANT

24. oktobra angleški film  
SPORTNO ŽIVLJENJE  
28. oktobra amer. film NA  
DOKIH NEW YORKA

Koroška Bela  
23. oktobra francoski film  
STOTNIK COPATAR

24. oktobra amer. film  
DVA TEDNA V DRUGEM  
MESTU

25. oktobra amer. film  
DEKLE

Kranjska gora  
23. oktobra amer. film  
DVA TEDNA V DRUGEM  
MESTU

24. oktobra francoski film  
STOTNIK COPATAR  
29. oktobra ameriški film  
NA DOKIH NEW YORKA

Kamnik »DOM«  
23. oktobra angl. barv. CS  
film HELIONI ob 20. uri

24. oktobra angl. barv. CS  
film HELIONI ob 17. in  
20. uri

25. oktobra angl. barv. CS  
film HELIONI ob 20. uri

26. oktobra japonski film  
KRVAVI PRESTOL ob 20. uri

27. oktobra japonski film  
KRVAVI PRESTOL ob 20. uri

28. oktobra japonski film  
KRVAVI PRESTOL ob 17.15

GLEDALIŠČE  
NEDELJA — 24. oktobra  
Ob 10. uri URA PRAVLJIC,  
ob 16. uri Jurčič-Govekar:  
DESETI BRAT ob 16. uri za  
IZVEN

TOREK — 26. oktobra  
Ob 16. uri Jurčič-Govekar:  
DESETI BRAT ob 16. uri za  
red DIJASKI

# Pešca ni videl!

Voznik motornega kolesa KR 15-048 je peljal iz Železnikov proti Češnjici. Ko je peljal mimo tovarne »Iskra« v Češnjici, so delaveci pravkar odhajali s popoldanskega dela. Ker je tu prostor neraz-

svetljen, je najprej nekaj ljudi prehitel. Zatem pa ni opazil pešca Franca Beretončija. Zaradi tega ga je zadel od strani ter podrl na tla. Pešec se je težko telesno

poškodoval in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Sopotnik motorista pa je bil lažje ranjen. Materialna škoda na motorju je okoli 20 ti- soč dinarjev. — jj.

## Teden požarne varnosti

Prihodnji teden (od 24. do 31. oktobra) je teden požarne varnosti. Tudi na Gorenjskem bodo organizirali razne prireditve in predavanja o požarni varnosti. Kljub temu, da gaisilska organizacija in njeni člani-največkrat rešuje milijonske vrednosti, še nima tistega družbenega priznanja, ki ga zasluži.

— jj

## Ozimnica na Jesenicah

Se v mesecu septembra je bil na občini sestanek s predstavniki trgovskih podjetij na katerem so se menili o oskrbi potrošnikov z ozimnicijo. Določena je bila cena za krompir boljše vrste po 80 dinarjev in slabše vrste po 70 dinarjev. Dogovorili so se tudi, da bodo razliko med kalkulacijsko in maloprodajno ceno krila trgovska podjetja iz sredstev sklada za riziko. Poleg tega so predstavniki trgovskih podjetij Izjavili, da bodo za ozimnico znižali marže od 24 odstotkov na 20 odstotkov.

V ponedeljek pa je imel sejo upravni odbor sklada rizika. Po sprejetem predlogu statuta sklada občine Jesenice za zavarovanje pred rizikom v trgovini s kmetijskimi živilskimi pridelki, so člani razpravljali še o ceni ozimnice, to je o ceni krompirja, jabolk in zelja. Na seji so določili ceno za krompir v količini nad 5 kilogramov po 80 dinarjev, sicer pa po dnevni ceni. Cena jabolk in zelja pa je določena glede na kupno ceno z maršo 15 odstotkov. Ozimnico bodo predajali z znižano maržo do 1. decembra.

## Nogometni derbi v Kranju

V nedeljo ob 11. uri bo na centralnem stadionu »Stanka Mlakarja« v Kranju prvenstveno nogometno srečanje med prvo in drugo plasirano ekipo v slovenski ligi CELJEM IN TRIGLAVOM.



po plezanju, vendar je ni mogel tako kmalu urešniti. Počasi pa mu je le uspelo pridobiti prijatelje, s katerimi je približno pred tridesetimi leti ustanovil alpinistični odsek Kamnik.

Predvojna žetev njegovih prvenstvenih plezalnih vzponov je zelo obsežna: Kompolta, Planjava, Brana, Turska gora itd. Vzpon po šeststo metrov visoki severozapadni steni Rzniča, ki jo je preplezel z Binetom Benkovičem leta 1939, pa predstavlja njegov največji plezalski uspeh.

Že prve dni po vojni je začel obnavljati PD Kamnik, kasneje pa je organiziral tudi ustanovitev PD Jezersko. Ves čas je bil aktiven plezalec, napravil vrsto novih smeri, zahtevnejših ponovitev ter tudi številne vzpone v tujih gorstvih. Najbolj pozrtvovalno ter z naj-

# Vinjen voznik

Po Kajuhovi cesti na Bledu je voznik osebnega avtomobila Marselj Gombac vinjen. Zaradi tega je izgubil oblast nad vozilom in zapeljal izven cestišča na kup gramoza. Peljal je še nekaj metrov naprej in vozilo usta-

vil. Nato je z vzvratno vožnjo zapeljal nazaj. Pri tem pa se je zaletel z desno stranjo avtomobila v zgradbo tovarne vezenin na Bledu.

Pri nesreči je nastala materialna škoda v višini okoli pol milijona dinarjev. — jj

## Alpinist Pavle Kemperle šestdesetletnik

Pred kratkim je veteran slovenskega, gorenjskega in kamniškega alpinizma PAVLE KEMPERLE praznoval 60-letnico svojega, za planinštvo tako plodnega življenja.

Z očetom lovcem je Kemperle že kot otrok začel zahajati v gore. Kot mladeniču se mu je prebudila želja

večjim uspehom pa deluje kot gorski reševalce in načelnik postaje GRS Kamnik.

Mimo ostalega moramo omeniti, da je Pavle Kemperle zbral in uredil tudi arhiv PD Kamnik, ki je po svoji vrednosti edinstven v Sloveniji.

Po marsičem lahko ocenjujemo prizadevanja Pavla Kemperla. Eno pa je nesporo: izšolal, vzgojil in izobli-

# ZVEDELI smo

• KUD v Zalogu pri Komendi priredi jutri ob 15. uri popoldne mladinski ples, na katerem bodo igrali »Veseli trgovci«.

• V Smledniku in okoliških vaseh bodo po vsej verjetnosti prihodnje leto dokončno uredili javno razsvetljavo.

• Veletrgovina »Loka« iz Skofje Loke je pred nedavnim preuređila trgovski lokal v Valburgi pri Smledniku. Razen tega so ga za 50 % po- večali.

• Prihodnje leto bodo kulturni dom KUD »Jože Rozman« v Smledniku dokončno popravili in prepleškali.

• V Vodicah so pred nedavnim določili 28 gradbenih zemljišč za zasebno gradnjo.

• Na radomeljskem področju so po dograditvi samo-

postrežnih trgovin v Količevem in Preserju ljudje zelo zadovoljni.

• Solska komisija pri AMD Kranj pripravlja strokovna predavanja za poklicne voznike in amaterje kranjske občine o novem zakonu o cestinem prometu.

• V jeseniški železarni so ugotovili, da je 8.6 odstotka nezgod na število zaposlenih preveč. Največkrat je vzrok nezgod — premajhna osebna pozornost.

• V kranjski občini bodo letos razdelili med socialno šibke občane okoli 3 milijone in šeststo tisoč dinarjev.

• Prebivalci Rov pri Domžalah morajo še sedaj hoditi do najbližje trgovine v Radomljah celih 45 minut.

• Hotel na Šmarjetni gori bo imel 45 ležišč in 250 sedežev v restavraciji ter 300 sedežev na terasi.

• Te dni so pričeli v Medvodah z dokončnim urejevanjem avtobusne postaje, monitorali bodo stene — J. Jarc

Na cesti Kranj-Bled-Rečica je bil dne 15. 10. 1965 izgubljen brusilni stroj, katerega je proti nagradi vrnil v »Kamnoseštvo« Kranj.

## ŽELITE SODELOVATI PRI ŽREBANJU?

Za vse stare in nove naročnike bo »Glas« pripravil

### VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE

Zato naročite »Glas«. Naročnina je le 1000 din za pol leta, oziroma 2000 din letno.

»Glas« lahko naročite po priloženi dopisnici, na upravi v Kranju, pri podružnici v tiskarni na Jesenicah in v Kamniku v kinu »DOM«!

P. n.

**GLAS**

uprava

Znamka  
20 din

KRANJ  
p. p. 81

Prodam otroški športni vožiček, stojalo za kolesa, in iščem žensko za ročno pletenje. Trgovina, Kranj, Titov trg 24 5533  
 Prodam NSU primo 175 ccm po zelo ugodni ceni. Kranj, Škofjeloška 5 5560  
 Prodam kravo s teletom. Mavčiče 59, Kranj 5561  
 Prodam 6 tednov stare prašičke in hruške moštarice. Cerkle 103 5562  
 Prodam težko kravo po letu. Markič Franc, Kokrica 1, Kranj 5563  
 Prodam dva zazidljiva štedilnika (desna). Zlato polje 17, Kranj 5564  
 Prodam motorno kosilnico BCS novo. Naslov v oglašnem oddelku 5565  
 Marmor ploče za benecijanski tlak 10 m<sup>2</sup> prodam. Škofjeloška 56, Kranj 5566  
 Prodam brejo kobilo. Voglje 76, Šenčur 5567  
 Prodam kravo v devetem mesecu brejosti in prašiča 100 kg težkega. Apno 7, Cerkle 5568  
 Prodam NSU primo 150 ccm, ojačevalec 15 w in foto aparat »Kodak«. Naslov v oglašnem oddelku 5569  
 Prodam zimska Jabolka, Žirovnik, Valburga 14, Smlednik 5570  
 Električno peč »Tobi« novo prodam ali zamenjam z doplačilom za šivalni stroj. Jerkovič, 31 divizije 50, Kranj 5571  
 Prodam 10 zajkel za pleme in 100 butar. Jereb, Sp. Brnik 23, Cerkle 5572

Prodam vola za pleme. Tenetišče 1, Golnik 5573  
 Prodam kravo s teletom. Sp. Besnica 15 5574  
 Prodam sod 75 literski. Naslov v oglašnem oddelku 5575  
 Prodam globok otroški vožiček. Kopališka 9, Škofja Loka 5576  
 Ugodno prodam malo rabljen otroški globok vožiček »Jadran« žložljivo stajico. Vencelj, Kranj, Vodopivčeva 16 5577  
 Prodam prašičke 6 tednov stare. Sp. Brnik 63, Cerkle 5578  
 Prodam telico 17 mesecev staro za pleme. Juvančič Marija, Podreča 49 Smlednik 5579  
 Prodam tesan les za stanovanjsko hišo 9 x 9 komplet. Nasl. v ogl. oddelku 5580  
 Prodam morske prašičke. Polajner Sp. Brnik 11 Cerkle 5581  
 Prodam 35 litrski kotel za žganjekuho in kmečki mlin za žito. Sp. Brnik 68, Cerkle 5582  
 Nov pralni stroj »Kastor« 5 kg najnovejši superavtomat prodam. Naslov v ogl. oddelku 5583  
 Prodam CEAT naylon gume 5,60 x 13,5 kom. Štigl Silvo, Kranj, Kajuhova 14 5593  
 Ugodno prodam globok otroški vožiček. Rakovec, St. Rozmana 1, Kranj 5594  
 Prodam motor »Java« 250 ccm ali zamenjam za dvosednežni moped. Mohorič Janez, Žgoša 33, Begunje 5595  
 Prodam 4 ha gozda v bližini Škofje Loke. Naslov v ogl. oddelku 5596

Prodam 5 velikih lepih oleandrav primernih za dvorane. Kranj, Zasavska c. 3 5597  
 Prodam cementno strešno opeko (folc). Udovč, Jezerška c. 7, Kranj 5598  
 Kupim pletilni stroj (gospodinjski). Ponudbe poslati pod »Pletilni stroj« 5584  
 Kupim Topolino C. Ponudbe poslati Vambergar Ivan, Zlatnarjeva št. 6, Kranj — Stražišče 5599  
 Kupim sod dobro ohranjen 100 - 200 l. Ponudbe poslati pod Takoj 5600

Sobo oddam dvema študentoma. Kranj — Čirče 14 5589  
 Stanovanje dobl pošteno dekle, za pomoč v gospodinjstvu. Ostalo po dogovoru. Kranj, Titov trg 1 5590

Sobo opremljeno oddam za predplačilo najemnine ali posojilo. Naslov v oglašnem oddelku 5591

Inštruiram matematiko in angleščino. Nasl. v ogl. odd. 5592  
 Obveščam cenjene stranke, da bo čevljarska delavnica (prej invalidska) zopet sprejemala popravilo čevljev. Se priporoča BEZINOVIC KRUNO, Kranj, Tomšičeva 42 5601

Iščem dekle staro 25 - 40 let za pomoč na mali kmetiji. Plača dobra. Naslov v ogl. oddelku 5596  
 Iščem žensko za varstvo otroka in pomoč v gospodinjstvu. Ostalo po dogovoru. Nasl. v ogl. odd. 5585  
 Podpisani Židanek Anton Lipce 16, Jesenice izjavljam, da nisem plačnik dolgov, ki bi jih napravila moja žena Židanek Marija, uslužbenka Gorenjke Jesenice 5586  
 Odstopim vrstni red »SKODA« dobava 1 četrletje 1966 brez nagrade. Naslov v oglašnem odd. 5587

Dam sobo delavki na tri izmene za pomoč v gospodinjstvu. Nasl. v oglašnem oddelku. 5588  
 Vzamem na stanovanje pošteno dekle. Nasl. v ogl. odd. 5604

Vsako kolikožno živega apna Vam ugodno pripeljem na dom. Informacije po telefonu 21-295 ali osebno pri Trebec Franjo, Kajuhova 2, Kranj 5605  
 Vzamem na stanovanje pošteno dekle. Nasl. v ogl. odd. 5604

KUD Janko Kalan Voklo priredi v nedeljo, dne 24. 10. 1965, MLADINSKI PLES. Vljudno vabljeno! 5584

## Zavarovalnica Kranj posredujemo prodajo:

karamboliranega osebnega avtomobila ZASTAVA 750, leto izdelave 1965, s prevoženimi 16.000 km.

Začetna cena 700.000.— Ogled vozila je možen vsak dan od 6. do 14. ure v mehanični delavnici Transturist Škofja Loka.

Pismene ponudbe sprejemata Zavarovalnica Kranj do srede, 27. 10. 1965 do 12. ure.

## O B L E T N I C A

V neizprosnih usodi z bolečino v srcu se spominjanje dne 19. 10. 1964, ko je brez besed odšel v neznanoto, moj drag ljubeči mož, skrbni ata

### VINKO ČEBULJ

Kar življenje je združilo je ločila smrt.

Bolečino lahko razume samo tisti, kdor jo okusi.

Žena Marija in sinova Vinko in Branko

## GOSPODARSKA ZBORNICA SR SLOVENIJE

sklicuje po dogovoru z Republiškim odborom Sindikatov storitvenih dejavnosti v zvezi z oceno ekonomskega položaja obratne dejavnosti ob uveljavljanju gospodarske reforme in v zvezi z izvedbo redne skupščine zbornice

### POSVETOVANJE

ki bo v petek, dne 29. oktobra 1965 ob 10. uri dopoldne v dvorani Skupščine občine Kranj, soba št. 15, za območje občin Kranj, Jesenice, Radovljica, Šk. Loka in Tržič, z naslednjim dnevnim redom:

- Ekonomski položaj obratne dejavnosti v novih pogojih gospodarjenja in
- Izvedba volitev predstavnikov v skupščino GZ SRS ter v Svet za obrt

Vabimo predstavnike obrtnih delovnih organizacij ter samostojne obrtnike navedenih območij, da se posvetovanja v čimvečjem številu udeleže.

### Mamice,

da ne bo zima presenetila Vaših malčkov, Vam nudimo v trgovini

### MOJCA — Koroška c. 16

vse vrste otroških oblačil za zimo in zimski šport: otroške plaščke, razne pletenine, otroške džersej srajce, elastične hlače, toplo zimsko perilo in drugo.

**ZAKUP SE PRIPOROCAMO!**

## STE ŽE PORAVNALI NAROČNINO?

Poravnana naročnina za 1965. leto je pogoj za sodelovanje pri

### VELIKEM NAGRADNEM ŽREBANJU

za vse stare in nove naročnike, ki bo v začetku prihodnjega leta!

Če niste poravnali naročnino vašemu poštarju, jo lahko nakažete na tekoči račun pri Komunalni banki Kranj, številka 515-1-135.

Naročam GLAS

Pošiljati mi ga pričnite dne \_\_\_\_\_

na naslov: \_\_\_\_\_

(Napisati čitljivo priimek in ime ter bivališče)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino

Podpis  
naročnika

# RADIJSKI SPOREDI

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 ur. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 ur.

## SOBOTA — 23. oktobra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Mladi glasbeniki glasbenih šol pred mikrofonom — 9.45 Klavir v ritmu — 10.15 Pisan operni sprehod — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Divertimento za godalni orkester — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Jesen na deželi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Odlomki iz oper jugoslovenskih avtorjev — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Naši amaterski zbor pojo — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Najpriljubnejše popevke preteklega tedna — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.20 Iz releynih postaj — 18.45 S knjižnega trga — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Sobotni koncert lahke glasbe — 20.30 Pokaži kaj znaš — 21.30 Vедri zvoki — 22.10 Oddaja za naše izseljence — 23.05 Plesna glasba

poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. — 13.30 Za našo vas — 13.45 Od vasi do vasi — 14.00 Znamenite arije — slavni pevci — 14.40 Danes popoldne — 16.00 Humoreske tega tedna — 17.30 Radijska igra — 18.38 Poljudne violiniske skladbe — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Prenos slavnostnega koncerta ob dnevu Združenih narodov — 22.10 Glasba ne pozna meja — 23.05 Elektronska glasba v realizacijah zahodnonemškega radia Köln

## PONEDELJEK — 25. oktobra

8.05 Glasbena matineja komorne in solistične glasbe — 8.55 Za mlade radovedneže — 9.10 Otroška igra s petjem — 9.25 Naš juke box — 10.15 Eden glasbenikov stare Ljubljane — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Iz slovenske



narodne skrinje — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Bravničarjeve skladbe za klavir in violino — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Stare zborovske skladbe — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 V svetu oper-

nih melodij — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.20 Zvočni razgledi — 18.45 Družba in čas — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Cetrt ure z ansblom Mojmira Sepeta — 20.15 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije — 22.10 Zveneči akordi — 22.50 Literarni nokturno — 23.05 Po svetu jazza

## TOREK — 26. oktobra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Sprehod z velikimi zabavnimi orkestri — 10.15 Pojo slovenski operni pevci — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Slavni virtuozi vam igrajo — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Na kmečki peči — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Pet minut za novo pesmico — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 V torek na svedenje — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.20 Iz studia 14 — 18.45 Na mednarodnih križpotjih — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Mali koncert Slovenskega oktetra — 20.20 Radijska igra — 21.20 Razpoloženjski zvoki — 22.10 Glasbena medigra — 22.15 Skupni program JRT — 23.05 V ritmu surfa

## SREDA — 27. oktobra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Naši mladinski zborovodje — 9.30 V svetu lahke glasbe — 10.15 Majhen nastop sopranistke Hilde Hözl — 10.45 Clovek in zdravje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Arije in

orkestralni odlomki iz oper — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Mali vokalni ansambl — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za sred-

jezikovni pogovori — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Večer umetniške besede — 21.40 Literarni nokturno — 22.10 Bachov večer — 23.05 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana



## PETEK — 29. oktobra

8.05 Glasbena matineja opernih melodij — 8.55 Pionirski tečnik — 9.25 Domača viža — domači ansambl — 9.35 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Iz Spanije — 10.35 Novost na knjižni polici — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Iz oper Carla Marije Webra — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne ob spremljavi klavirja — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Naši amaterski zbori pojo — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Zabavni intermezzo — 15.30 Ansambel »Veseli hribovci« in trio Slavka Avsenika — 15.45 V svetu znanosti — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Petkov simponični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.20 Plesni orkester RTV Ljubljana — 18.45 Kulturni globus — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Iz arhiva operetnih melodij — 20.20 Tedenski zunanjepolitični pregled — 20.30 Naši skladatelji pred mikrofonom — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 Za ljubitelje jazza — 22.50 Literarni nokturno — 23.05 Med novostmi našega arhiva

## NEDELJA — 24. oktobra

6.00 Dobro jutro — 6.30 Naši amaterski zbori pojo — 8.05 Mladinska radijska igra — 8.45 Iz albuma skladb za otroke — 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. — 10.00 Se pomnite tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Ljubiteljem lahke glasbe — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.45 Nedeljska reportaža — 12.05 Naši

narodne skrinje — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Bravničarjeve skladbe za klavir in violino — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Stare zborovske skladbe — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 V svetu oper-

## SOBOTA — 23. oktobra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Naši mladinski zborovodje — 9.30 V svetu lahke glasbe — 10.15 Majhen nastop sopranistke Hilde Hözl — 10.45 Clovek in zdravje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Arije in

## TELEVIZIJA

### 17.45 Grindl — film

18.10 Danny Kaye vam predstavlja

RTV Zagreb

19.00 V nedeljo ob sedmih

RTV Beograd

20.00 TV dnevnik

RTV Ljubljana

20.30 Beg v ječo — TV drama

RTV Zagreb

21.30 Mali komorni koncert

RTV Ljubljana

21.45 Svet na zaslonu

### TOREK — 26. oktobra

Ni sporedal!

### SREDA — 27. oktobra

RTV Zagreb

10.00 TV v šoli

RTV Ljubljana

11.40 TV v šoli

RTV Beograd

17.40 Tečaj angleškega jezika

RTV Zagreb

18.10 Risanke

RTV Ljubljana

18.25 TV obzornik

RTV Beograd

19.15 Glasbena sreda

RTV Ljubljana

### PONEDELJEK — 25. oktobra

RTV Zagreb

10.00 TV v šoli

RTV Ljubljana

11.40 TV v šoli

RTV Beograd

17.40 Tečaj angleškega jezika

RTV Zagreb

18.10 Risanke

RTV Ljubljana

18.25 TV obzornik

RTV Ljubljana

19.15 Glasbena sreda

RTV Ljubljana

### TOREK — 26. oktobra

Ni sporedal!

### SREDA — 27. oktobra

RTV Zagreb

10.00 Televizija v šoli

RTV Ljubljana

16.40 Govorimo rusko

RTV Beograd

17.00 Učimo se angleščine

RTV Ljubljana

17.40 Tik-tak

RTV Beograd

17.55 Slike sveta

RTV Ljubljana

18.25 TV obzornik

RTV Beograd

18.45 Tata, kupi mi diplomo

RTV Zagreb

19.10 Koncert resne glasbe

RTV Ljubljana

19.40 TV pošta

### CETRTEK — 28. oktobra

RTV Zagreb

10.00 TV v šoli

RTV Beograd

11.00 Tečaj angleškega jezika

RTV Ljubljana

16.10 TV v šoli

RTV Ljubljana

17.10 Oddaja za JLA

RTV Zagreb

17.40 Združje radovednežev

RTV Ljubljana

18.25 TV obzornik

RTV Ljubljana

18.45 Rezerviran čas

RTV Beograd

19.40 TV akcija

RTV Beograd

20.00 TV dnevnik

RTV Ljubljana

20.30 TV obzornik

RTV Beograd

20.40 Johnny Belinda

22.10 Poročila

## RTV Beograd

20.00 TV dnevnik

RTV Ljubljana

20.30 TV obzornik

20.40 Rezerviran čas

21.40 Poročila

Evrovizija

21.00 Telovadba

Evropa : Japonska

RTV Ljubljana

23.30 Zadnja poročila

## PETEK — 29. oktobra

RTV Zagreb

10.00 Televizija v šoli

16.40 Govorimo rusko

17.00 Učimo se angleščine

RTV Ljubljana

17.30 Pogovor o slovenščini

RTV Zagreb

18.00 Otroški magazin

RTV Ljubljana

18.25 TV obzornik

RTV Ljubljana

18.45 Rezerviran čas

RTV Beograd

20.00 TV dnevnik

RTV Ljubljana

20.30 TV obzornik

RTV Beograd

20.40 Johnny Belinda

22.10 Poročila

# GLAS

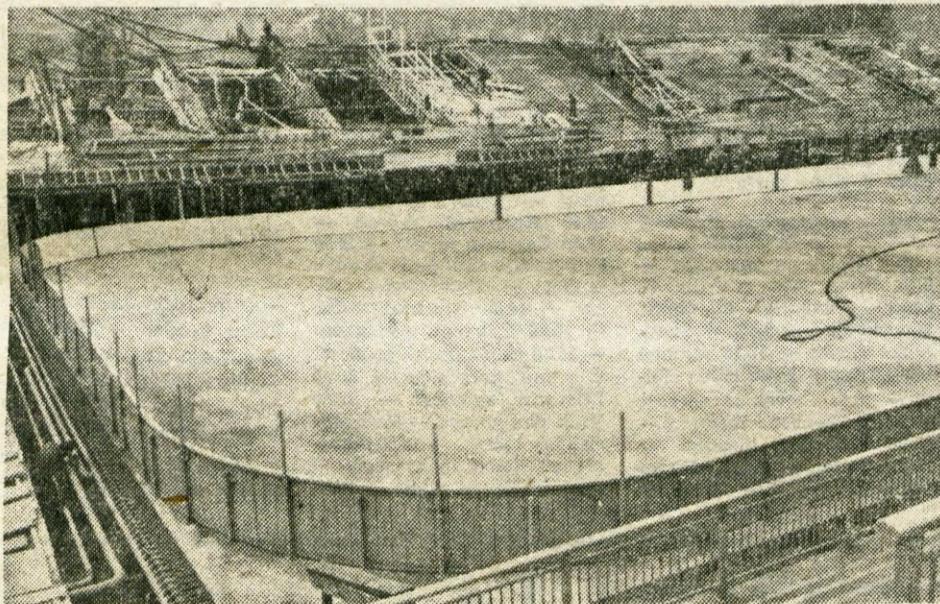
## Delo in razum

Nagrade in odškodnine novatorjem so še vedno prenizke

Komisija za ocenjevanje tehničnih izboljšav jeseniške železarne je na svoji seji obravnavala 10 pomembnih predlogov za tehnične izboljšave v organizaciji proizvodnje. Poleg pohval so predlagateljem odobrili tudi 778.000 dinarjev odškodnine. Pomembne predloge so tokrat dali Janez Bergant, Igor Logar in Avrel Ravnikar za ogrevanje javorniških valjarn.

Letos je komisija obravnavala še 40 pomembnih predlogov, ki ob uveljavljanju dajejo v proizvodnji precejšnje koristi. Predlagateljem pa so

letos že priznali skoraj 3 milijone dinarjev nagrad oziroma odškodnin za uresničene zamisli. Vendar, kot so že večkrat ugotavljali na sejah te komisije, so ta izplačila le malenkostno, bolj moralno priznanje novatorjem. Zlasti iščejo vse možne oblike izpolnjevanja proizvodnih postopkov in varčevanja s surovinami, ker menijo da za povečanje produktivnosti in osebnega standarda ni dovolj le delo in pridnost, marveč tudi razum, se pravi strokovno znanje in uveljavljajanje novih izboljšav. U.Z.



Počasi, počasi raste tribuna na hokejskem igrišču na Jesenicah. Namesto da bi bile Jesenice ene od mest-gostiteljev najboljših hokejistov na svetu (za to bi morali imeti pokrito dvorano), prizadetni športni delavci s strahom pogledujejo na svojo tribuno in ne vedo, ali jim jo bo sploh uspeло dograditi — Foto Perdan

### NA TORKOVI SEJI OBČINSKEGA KOMITEJA ZK JESENICE

## O kolektivu v zagati

Kolektiv Lesno galerijskega podejtja na Jesenicah je letos v vse večjih zagatah. Naj za to zadostuje le datek, da so v letošnjem prvem polletju v primerjavi z istim obdobjem lani dosegli za okroglo 35 milijonov ali 40 odstotkov dinarjev manjši dohodek. Težave so postale tako pereče, da je o tem razpravljal občinski komite ZK na seji pretekli torki.

V poročilu in razpravi je bilo ugotovljeno še vrsto pomanjkljivosti in nepravilnosti v tem podjetju bodisi v

poslovanju, vodenju in upravljanju. Sprejeli so več konkretnih zaključkov kot pomoč kolektivu, ki naj v celoti preko organov samoupravljanja prevzame odgovornost za izboljšanje sedanjega položaja.

Na isti seji so obravnavali tudi poročilo kontrolne komisije o delu nekaterih osnovnih organizacij in predlagali nekaj konkretnih ukrepov. Domenili so se za razgovore s sekretarjati organizacij ZK v Kranjski gori, Martuljku, Mojstrani, Zabreznici in v Žirovnicu.

### OBČINSKI ODBOR SZDL JESENICE ZAHTEVAL

## Javni pogovor o urbanizmu

Občinski odbor SZDL Jesenice je v sredo razpravljal o predlogu za znižanje proračuna občine Jesenice. Novi pogoji gospodarjenja oziroma novi ukrepi uvajajo določene spremembe v dotoku dohodkov proračuna, ki se mu morajo prilagoditi tudi izdatki.

Prvotni proračun je predvidel 1 milijardo 468 milijon dinarjev, dohodkov in izdatkov, medtem ko novi predlog predvideva milijardo 285 milijonov 873 tisoč dinarjev dohodka. Razliko 82,127.000 dinarjev je bilo treba odvzetih skoraj pri vseh izdatkih v proračunu.

Povečali so le sredstva za zdravstveno varstvo, gospodarske posege — to je v glavnem za regres za mleko, ki se bo povečal od sedanjih 5 na 10 dinarjev ter za proračunske obveznosti iz prejšnjih let.

Ob podrobnejšem pregledovanju proračunskih postavk

so člani odbora ugotavljali, da gredo precejšnja proračunska sredstva za izdelavo urbanističnih načrtov, ki pa so dolgoročnega značaja ter zato nastaja vprašanje, ali jih je res treba poravnati ravno v sedanjem obdobju. Poleg tega so predpisi s tega področja zelo toži in zahtevajo pri izdelavi načrtov več

različnih rešitev kar podraži delo. Zato so se dogovorili, da naj Občinski odbor socialistične zveze delovnega ljudstva organizira o urbanizmu in ostalih vprašanjih, ki nastajajo v zvezi s tem, širši razgovor oziroma tribuno.

Redna konferenca občinskega odbora SZDL naj bi bila 5. decembra. Glede vsebine so se domenili, naj bi konferenca zlasti obravnavala družbenne službe, turizem in obrtno dejavnost.

S.H.

### TEŽAVE TD NA JESENICAH

## Brez sredstev

### zato brez perspektive

Turistično društvo Jesenice, ki je imelo za letošnje leto bogat in za razvoj turizma važen delovni program, svojega programa ne bo izpolnilo, ker se bori s finančnimi težavami.

Društvo ne prejema nikakih dotacij. S sredstvi, ki jih dobi za plakatiranje pa ne more kriti niti tekočih izdatkov. Da bi si finančno pomoglo, je prevzelo gostišče na Potokih. Zaradi prevelikih izdatkov gostišče ne dela z dobičkom na katerega je društvo računalo. Za letošnje noveletne praznike namenava postaviti društvo nekaj noveletnih jelk. To pa mu brez pomoči ne bo uspeло. Prav bi bilo, da bi prisikočila na pomoč trgovska in gostinska podjetja, ki imajo od turizma največ koristi. Če Turistično društvo Jesenice ne bo prejemo redne dotacije in ne bo našlo razumevanja pri tistih, ki žanjejo od turizma koristi, bo tudi v prihodnje le životarilo.

Vprašanje še, ali naj društvo, ki zaradi pomanjkanja

denarnih sredstev svojega poslanstva ne more izvrševati, sploh obstaja? Pred rednim letnim občnim zborom bi bil nujen širši posvet s predstavniki občinske skupščine, gospodarskih organizacij in predvsem trgovsko-gostinskih podjetij, na katerem bi razčili možnost nadaljnega uspešnega delovanja društva, ki je Jesenicam prav gotovo potrebno.

### OBJAVE

Živilorejsko veterinarski zavod Kranj obvešča živilorejce s področja od Lancovega do Podnarta, da zaradi porušenih mostov ne more redno vzdrževati osemenjevalne proge za osemenjevanje vsak dan od 11. ure v Kmetijsko zadružno Radovljica, telefon 70-253. Sporočili je treba točen naslov. Osemenjevalec bo potem prišel na dom.

# GLAS

Ker obiskovalci XV. Gorenjskega sejma v Kranju, še do danes niso dvignili vseh dobitkov, izrezbanih zadnjih dan sejma, 10. oktobra, ponovno objavljamo številke izrezbanih vstopnic, katerih lastniki se še niso oglasili na upravi sejma:

#### 1. izrezbane vstopnice za odrasle — zelene barve:

16926, 056115, 22202, 038000, 049525, 039444, 17152, 06997, 039446, 22913, 056853, 04668, 14939, 057433, 02565, 20201, 52963, 06530, 52839

#### 2. dijaške vstopnice — modre barve:

03583, 12681, 17803, 10020, 024556, 12671, 03744, 12439, 12149, 11498, 06680.

Vse lastnike, ki imajo vstopnice, navedenih številk prosimo, da dobitke dvignejo na upravi sejma, Kranj, Staneta Žagarja 27, najkasneje do 10. novembra 1965. Po tem roku dobitkov ne bomo več izdajali.

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroska cesta 8. Naslov uredništva: Kranj, Cesta Staneta Žagarja 27 in uprave: Kranj, Koroska cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 515-1-135. Telefoni redake: 21-835, 22-152 uprava in tiskarna 21-190, 21-475, 21-897. Naročnina letno 2000, mesečno 170 dinarjev. Cena posameznih številk 40 din. Mali oglasi za naročnike 40, za nenačnike 50 din beseda. Neplačanih oglašev ne objavljamo